

Ecevit'e kesilen kurban ve gözü çıkarılan nine

İddianame Sayfa 144

"Saldırı sırasında Kalender Toklu'yu evin içinden dışarıya çıkaran saldırganların kapı önünde eşi Maviş Toklu'nun yalvarmalarına rağmen ateş edip öldürdükleri, saldırganların başında bulunan Muhtar Mehmet Yemşen'e 'Ne yapıyorsunuz çocukların ne olacak?' diye soran Maviş Toklu'ya sanık muhtarın 'Karaoğlan'a kurban kesiyoruz, çocukların o besler' diye cevap verdiği, 'Karaoğlan kim?' sorusuna da 'Ecevit' şeklinde cevap verdiği, otopsi raporuna göre, maktûlün sağ çene altından gelen av tüfeği saçmalarının sol göz altından çıktığı, çene kemiğinin parçalanmasıyla boğazın tıkanması sonucu ölümün meydana geldiği,

"Daha sonra saldırganların yaşlı kadın Cennet Cimen'i evinden çıkardıkları, bu kadının bir gözünün kör, diğer gözünün sağlam olduğu, sanık Cuma Yalçın'un cebinden tornavidayı çıkararak kadının sağlam olan gözünü de çıkardığı, bilahare ateş edilip kadının öldürüldüğü, otopsi raporuna göre sağ kalça üzerinde kalan bir demir parçasıyla açılan yararın bulunduğu, av tüfeğine ait saçmaların sol kulak arkasından girip sol gözden çıkarak beyin kanamasına neden olup ölüme yol açtığı, ... saptanmıştır."

Pazartesi
Aydınlık'ta

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Genelkurmay'a sormadan ikinci nükleer santralin Bulgar sınırında yapılmasını kararlaştırmış!

Sessiz sedasız geldiler
dün de gittiler

Genel Kurmay Rusların sınırda inceleme yapmasına izin vermedi

DOĞUDAN NOTLAR

Hakkari'nin Çukurca yöresinde Talabancilerin faaliyetlerini Seyh Kerkes organize ediyor

Rusya'nın gönderdiği silahları Şıvanclar dağıtıyor

Doğu ve Güneydoğu'da önceki yıllara göre özellikle bazı şehir merkezleri ve ilçelerde yoğun bir siyasi faaliyet hemen göze çarpıyor. 12 Mart öncesinde Doğu'da en yaygın örgüt-

(Devamı Sa. 7 Sü. 4'de)

ankara havası

Asıl Amaç

Nuri Çolakoğlu

Kıbrıs'a müdahaleden sonra Türkiye'nin başta Batılı ülkeler olmak üzere dünya ülkeleriyle arasının açılması ve Türkiye'nin dünya çapında

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Ruslar askeri nitelikli haritaları da inceleme yapmak için talep ettiler, ancak Genelkurmay buna karşı çıktı

7 kişilik Rus Heyetinin Türkiye'de iki hafta kalması bütçemize 24.500 dolara patladı

Ruslar ikinci nükleer santralin Konya yakınlarında yapılmasını öneriyor

ANKARA (ÖZEL) Onbeş gün kadar önce sessizce Türkiye'ye gelen ve kurulacak ikinci nükleer santrale ilgili fizibilite çalışmaları yapan ve incelemelerde bulunan Rus Heyeti dün gene geldiği gibi sessizce yurdumuzdan ayrıldı. 15 gün süreyle İstanbul'da lüks otellerde kalan yedi kişilik Rus Heyetinin her bir üyesi için Türkiye'nin 3500 dolar masraf yaptığı, Rus Heyetinin bu gezisinin Türkiye'ye 24.500 dolara patladığı öğrenildi.

Rus Heyeti, öncelikle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından ikinci nükleer santralin yeri olarak seçilen Bulgar sınırı yakınındaki Cilingos - Police (Kıyıköy - Saray) yöresinde inceleme yapmak istedi. Ancak burası askeri bölge içinde kaldığı için Genelkurmay Başkanlığı (Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

Korutürk Ecevit'e Orta Doğu konusu üzerine görüştü

ANKARA (ÖZEL) Cumhurbaşkanlığı Fahri Korutürk ile Başbakan Bülent Ecevit'in dün yaptıkları yarım saatlik görüşme özellikle Orta Doğu sorunları üzerine durdukları bildiriliyor.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le haftalık olağan görüşmesini yapan Başbakan Ecevit, gazetecilerin sorularını cevaplararken "Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Türkiye'de büro açmasını Sayın Korutürk ile görüştünüz mü?" şeklindeki bir soruya şu karşılığı verdi: "Biz genel olarak Orta Doğu sorunlarını özellikle büyük elçilerimizle yaptığımız görüşmelerin ışığında birlikte değerlendirdik."

İMF ile sürdürülen görüşmelerde (Devamı sa.7, sü.6'da)

Bizim Radyo "CHP" lileri savaş alanına çekin" talimatı verdi

HABER MERKEZİ Doğu Almanya'dan yayın yapan sahte TKP'nin Bizim Radyo'su 3 Mayıs günü yayınında taraftarlarına "CHP'lileri savaş alanına çekme" talimatı verdi. "Memleket hiç bir dönem olmadı kadar militarist kılığın be' is altındadır" diyen radyo,

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Antalya'da bir şoförü öldüren 7 komando yakalandı

● Gaziantep'te bir kişi öldürüldü
● İzmir Çimentepe Yapı ve Kredi Bankası soyuldu

İmar iskan Bakanlığında 2000 işçi greve başladı

HABER MERKEZİ İmar Iskan Bakanlığı ile Bakanlığa bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü Mesken Genel Müdürlüğü, Yapı Malzeme Genel Müdürlüğü, Yeni Mahalle Merkez Atelyesi, Ahsap ve Beton Elemanları Baş Mühendisliğinde dün öğle üzeri aynı anda grev ü-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Namıbya'nın bağımsızlığı 23 Mayıs'ta BM Genel Kurulunda görülecek

● Korutürk Namıbya Konseyi'ne mesaj gönderdi

ANKARA (ÖZEL) Çalışmalarını 29 Ocak'ta tamamlayan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu ırkçı Güney Afrika yönetimindeki Namıbya'nın bağımsızlığı konusunu görüşmek üzere 23 Mayıs'ta özel olarak toplanacağı açıklan-

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

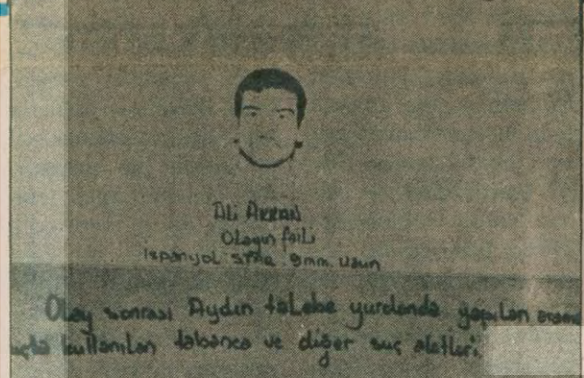
1 Mayıs'ta korsan gösteri yapanların sadece 168'i işçi

● Gözaltına alınan 757 kişinin 372'si öğrenci

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 1 Mayıs'ta ilgili olarak toplam 757 kişi hakkında yasal işlem yaptığı öğrenildi.

(Devamı Sa. 7 Sü. 7'de)

Fatih CHP İlçe merkezinin kurşunlanması olayı (26.6.1)

ÖĞRENCİ YURDUNU KOMANDO KARARGAHI HALİNE GETİRDİLER

CHP Fatih İlçe binasını bir süre önce kurşunladıktan sonra Aydın Öğrenci Yurdunda yakalanan komando Ali Akkan ile Yurt Müdürü Erol Cavaşoğlu, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına gönderildi. Öte yandan yurttan yapılan arama sonucu 3 adet tabanca, 7 şarjör, 2 adet falçata, 4 adet biri patlamaya hazır fütne ve çok sayıda mermi bulundu. Komando sorgusunda, tabancalardan birinin aynı okuldan arkadaşları Hasbi Selvi'ye, diğer bir tabancanın ise Yaşar Alçığ'ın ve 9 mm'lik Star tabancanın ise kendisine ait olduğunu söyledi.

Bu arada söz konusu olaylar nedeniyle yurdun kapatılacağı bildirildi.

CHP ANKARA İL KONGRESİ YAPILDI

ECEVİT: "SOLDA GÖRÜNEN KAFATASÇILAR VAR"

HABER MERKEZİ CHP Ankara İl Kongresi dün yapıldı. Kongrede bir konuşma yapan Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, "Ülkemizde sağ kafatasçılar da vardır, sol kafatasçılar da vardır. En azından solda görünen kafatasçılar vardır" dedi.

Bu arada yarın başlayacak olan İstanbul İl Kongresi öncesi görüşlerine başvurduğumuz İstanbul İl Başkanı Erol Unal, sahte TKP'nin CHP'lilere yaptığı partiden kopma çağırısı hakkında, "Bunların ayrılmasından kıvanç duyarız" dedi.

(Devamı Sa. 7 Sü. 7'de)

AP İzmir İl Başkanı

Yorgancıoğlu:

"AP Levent Lokalini İGD'liler bombaladı"

İZMİR (ÖZEL)

AP İzmir İl Başkanı Hayrettin Yorgancıoğlu

AP Levent semti lokalini İGD'lilerin bombaladığını açıkladı ve "Amaçları memleketi anar-

(Devamı Sa. 7 Sü. 7'de)

Yazısı 5. sayfa

Hükümet İzmir Belediye grevini erteledi

Bakanlar Kurulu, İzmir Belediyesine bağlı işyerlerinde Genel-İş Sendikası tarafından uygulanmaya başlanan grev kararını otuz gün süreyle erteledi. Erteleme kararının, Yerel Yönetim Bakanlığının

teklifi üzerine "memleket sağlığı" gözönünde tutularak alındığı bildiriliyor.

AYRINTILI HABER 7. SAYFADA

Muhafazakar Parti çoğunluğu sağladı

Thatcher İngiltere'nin ilk kadın başbakanı

DIŞ HABERLER SERVİSİ İngiltere'de yapılan erken seçimleri Muhafazakar Parti kazandı. Muhafazakar Parti Başkanı Margaret Thatcher dün Kraliçe Elisabeth tarafından

Margareth Thatcher...

SOL nasılı birleşecek?

Solun 49 grup olduğunu söylemek ihbarcılıktır

.....Gazete şöyle diyor. Bilinmeyen Sol 49 gruba ayrılmış. Ve de dernek isimleriyle birlikte yazıyor...

çok halkı temsil ediyor. Siz 49 grubu bölünmüşünüz, biz sizin arkanızdan gelmeyiz derken doğru söylüyor...

Küfürleri attık, Okuyucumuzun bir buçuk sayfalık mektubundan kala kala bu satırlar kaldı. Okuyucumuz "Solu 49 gruba ayırdığını söyleyemeyiz bile ihbarcılıktır" diyor...

Siz ise halkın gerçekleri bilmesinin istiyorsunuz. Türkiye'nin somut koşullarına bakın ona göre hareket edin diyorsunuz. Solun bölünmüşlüğü de Türkiye'nin somut koşullarına bağlıdır...

FIKİR MEYDANI Marksizmin doğuşu üzerine

Halil Berktaş Asistan - A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi

İNSANLIK tarihinin en parlak düşünürlerinden, Bilimsel Sosyalizmin iki kurucusundan biri ve bizzat Engels'in belirttiği gibi daha büyüğü olan Marks bundan 161 yıl önce doğmuştu...

narak belki 19. yüzyılın sonlarında sosyalist devrimine zaferle ulaşamaz mıydı? Hayır, bunların hiçbiri olmamıştır ve olamazdı. İnsanın bilgisi, tarihi koşullarla sınırlıdır. Her şey bilgi ve düşünce, madde dünyasının (nesnel gerçekliğin), insan zihnindeki öznel yansımasıdır...

mu) itibarıyla, taleplerini özel mülkiyetin yeni biçimlerini yaratmak veya kendisi özel mülkiyet sahibi olmak yönünde değil, tersine kolektif mülkiyet ve sınıf olarak kurulmuş yönünde gelişen işçi sınıfının bu tutumu, hem özel mülkiyetin artık genel olarak eskidiğine ve insanlığın geleceğinin kolektif mülkiyette olduğuna, hem de bu büyük değişikliği gerçekleştirecek gücün proletarya olduğuna işaret ediyordu...

demokrat gözünü lütfü oflaz

Talkın-Salkım!..

Toplumdaki anarşiden şikayet eden büyüklerimiz, önce kendilerine bir çeki-düzen versinler hele. Ve mesela Meclis'teki anarşiyi eblirliğiyle önlesinler. Yok önlenebilirlerse, gençlik içindeki anarşiden ikide bir sözetmesinler. Hakkı yok buna. Toplumda da genç nesillere de bilinler ki kötü örnek olmalılar. Ne demis atalar? "Bahk baştan kokar..."

HALKIN SESİ GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKDIR

URFA

1 Mayıs'lar için olaydır? İKİ 1 MAYIS NAİL GÜRELİ

ULUKIŞLA NİĞDE Milli Eğitim Bakanlığına bildiriyoruz

MHP TARAFTARI ÖĞRETMEN ÖĞRENCİLERE ÜLKÜ OCAĞINDA NÖBET TUTTURUYOR

Sayın Bakanım, Bizler Ulukışla'nın Darboğaz Köyü Ortaokulu öğrencileriyiz. Okulumuzda ve köyümüzde bölücülüğü körükleyen, Türkçe öğretmenimiz Mehmet Kulç'u anlatmaya, teşhir etmeye çalışıyorsunuz. Sorunlarımızı kulak vereceğinizi umuyoruz...

D.Halkın Yolu'cuları başbayideki Aydınlıklara benzin döküp yaktilar

Şehrimiz Urfa'da 3 Nisan 1979 günü karşı devrimci eylem hanesine yazılacak bir olay meydana geldi. Aydınlık gazetesinin 3 Nisan 1979 günlü sayısı başbayideki Aydınlıklara benzin dökülerek yakıldı. Basın özgürlüğünün gündemde olduğu ve fikir özgürlüğünün sınırlayıcı maddelerin kalkması için mücadele verildiği günümüzde, kimin tarafından yapılabilsin bu karşı devrimci bir eylemdir.

İKİ 1 MAYIS NAİL GÜRELİ

1 Mayıs 1977 kırımının kökenine ışık tutan 336 sayfalık belgesel Başlıca Kitapçılarda 70 TL. 10 lirallık pulla isteme adresi: P.K. 621 İstanbul

TEKZİP MHP'LİLER ÖZGÜRLÜĞÜNÜ ENGELEMEZLER

Aydınlık gazetesinin 4 Şubat 1979 Pazartesi sayısının 2. sayfasında Kayseri mahreçli "MHP'liler lisenizde öğrenim özgürlüğünü engelleyemeye çalışıyorlar" başlıklı haber yayılandı. MHP'liyer Yahyah da herhangi bir olaya katılmamışlardır. MHP ibaresi haberinize monte edilmiştir. MHP öğretmeni özgürlüğünü engelleyemeye, savunur. Bu bakımdan haberinizi gerçek dışıdır.

İSLAHİYE G.ANTEP İşte Çocuk Yılında çocuklarımıza layık görülen bir okul

Size köyümüzün bir okulunun bir resmini gönderiyoruz. Tabii okul derizse, dört duvar, yıkık bir çatı, sıvasız duvarlar ve çarçeveleri camları olmayan pencereler. Bir de içini görmeyiz mümkün olsa ahr bile diyemeyiz. Üç yıldan beri okulun durumu budur. Öğrenciler kışın, karnı yağmurun altında öğrenim görmeye çalışıyorlar. Pencerelerden giren yağmur ve rüzgar çocukları taptaze vicutlarını titreterek kapılarından çıkarıyor. Duvarların sarsıldığı için taşlar her an başlarına düşecek diye bekliyorlar. Ders ara ve gereçleri dersiniz ne sara var ne tahta. Vardı ötesini siz düşünün. Okulun tamiratı üç yıl önce bir müteahhit verilmiş. Fakat müteahhit parayı viyerve okul yapacak yerde dana da bozmuş. İşçiler de bu duruma seyirci kalmışlar. Şimdi ilgililere soruyoruz, bu mu sizin büyük Türkiye'niz? Böyle mi sağlayacaksınız eğitimde eşitliği? Çocuklar adına Hilton Otelinde milonluk eğlenceler tertiplenirken, Türkiye'de çocuklar yıkıntılarda okuma yazma öğrenmeye çalışıyorlar. Bu nasıl çocuk yıldı. Çocuk yılında çocuklarımızı layık görülen okulu görün. İslahiye Toplamalar Köyü Öğretmeni Şehmus Savaşçı Bekir Sayıcı-Recep Yıldız- Musa Çolbay.

İSTANBUL Bayram günü çalışmak istemediğim için patron beni dövdü

Bilindiği gibi 23 Nisan tüm Türkiye'de resmi bir bayramdır. O gün tatil olarak ilan edilmiştir. Fakat Sünnet Köpüsündeki Kaya Makina Sanayisinde o gün 25-30 işçi çalıştı. Patronumuz buğüne kadar iki bayram dışında diğer bayramlar işçileri hep mesaisiz çalıştırmıştır. Gene bu 23 Nisan'da işçilerin isteminde, vermedim. İşçilerim demedim. Bana ana avrat küfrederek "çabuk git soyun" dedi. Ben soynup indim de diğer işçiler de toplanmıştı. Fakat açınca derilerini açmamışlardı. Ben işçilerim "Bugün tatil, siz çalışacak mısınız?" diye sordum. Bu sırada patron geldi. Küfrederek, tekme tokat girişti bana. "İşçilerimi uyanıyorsun lan eş..." deyip, eceyi fırlattı üzümme. "Fabrika duvarında yazı yazılar da sen yazıyorsun" diyerek tehdit etti. Halbuki yazılan benim yazdığım ve böyle bir şey yapmama çağımı bütün işçiler biliriyor. Patron o gün gelmeye işçiler de küfrederek dövdü. Sonra patron yanıma gelerek "Bir daha böyle işçileri uyarma, bir daha işçileri konuşturuyormuşuyum" diye beni tehdit etti. Celal Ateş

Nusret Köse, Aziz Kurucan, Münir Güran, Orhan Erbul, M.Emin Yüksel, Mehmet Kurt

BULMACA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 grid with crossword clues in Turkish

ISLAHIYE G.ANTEP İşte Çocuk Yılında çocuklarımıza layık görülen bir okul

Size köyümüzün bir okulunun bir resmini gönderiyoruz. Tabii okul derizse, dört duvar, yıkık bir çatı, sıvasız duvarlar ve çarçeveleri camları olmayan pencereler. Bir de içini görmeyiz mümkün olsa ahr bile diyemeyiz. Üç yıldan beri okulun durumu budur. Öğrenciler kışın, karnı yağmurun altında öğrenim görmeye çalışıyorlar. Pencerelerden giren yağmur ve rüzgar çocukları taptaze vicutlarını titreterek kapılarından çıkarıyor. Duvarların sarsıldığı için taşlar her an başlarına düşecek diye bekliyorlar. Ders ara ve gereçleri dersiniz ne sara var ne tahta. Vardı ötesini siz düşünün. Okulun tamiratı üç yıl önce bir müteahhit verilmiş. Fakat müteahhit parayı viyerve okul yapacak yerde dana da bozmuş. İşçiler de bu duruma seyirci kalmışlar. Şimdi ilgililere soruyoruz, bu mu sizin büyük Türkiye'niz? Böyle mi sağlayacaksınız eğitimde eşitliği? Çocuklar adına Hilton Otelinde milonluk eğlenceler tertiplenirken, Türkiye'de çocuklar yıkıntılarda okuma yazma öğrenmeye çalışıyorlar. Bu nasıl çocuk yıldı. Çocuk yılında çocuklarımızı layık görülen okulu görün. İslahiye Toplamalar Köyü Öğretmeni Şehmus Savaşçı Bekir Sayıcı-Recep Yıldız- Musa Çolbay.

Çin'in mart ayında gerçekleştirdiği ihtar hareketi sırasında sınır birliklerine bağlı Çinli bir asker Vietnam'ın Langson kentinde Hanoi makamlarını uyandırıyor! "Eğer bize saldırırsanız, biz de saldırırız..."

Çin Vietnam görüşmelerinin 3. Bölümü başladı

● Çin, Vietnam'ın barış

görüşmeleri sırasında sahtekarlık yaptığını tekrarladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Çin'in ihtar hareketi Vietnam'ın sahtekarlık yaparak barış görüşmelerini baltadığını belirtti. Vietnam'ın Sovyetler Birliği'nin desteğinde Güney Doğu Asya'da efendilik yapmaya çalıştığını söyledi. Vietnam'ın Güney Doğu Asya'daki bütün askerlerini geri çekmesini istedi. Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Vietnam'ın sahtekarlık yaparak barış görüşmelerini baltadığını belirtti. Vietnam'ın Sovyetler Birliği'nin desteğinde Güney Doğu Asya'da efendilik yapmaya çalıştığını söyledi. Vietnam'ın Güney Doğu Asya'daki bütün askerlerini geri çekmesini istedi. Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Vietnam'ın sahtekarlık yaparak barış görüşmelerini baltadığını belirtti. Vietnam'ın Sovyetler Birliği'nin desteğinde Güney Doğu Asya'da efendilik yapmaya çalıştığını söyledi. Vietnam'ın Güney Doğu Asya'daki bütün askerlerini geri çekmesini istedi.

ABD Dışişleri bakanlığının açıklaması:

"SALT 2 GÖRÜŞMELERİ ÖNÜMÜZDEKİ HAFTA TAMAMLANACAK"

● ABD Senatosu, kıtalararası MX füzelerinin modernleştirilmesi tasarısını kabul etti

WASHINGTON (AFP-AA) ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hodding Carter, Washington'da yaptığı bir açıklamada SALT 2 konusundaki görüşmelerin önümüzdeki hafta sonu gerçekleşeceğini açıkladı.

Yetkili kaynakların bildirdiğine göre, görüşmeler sürdüren ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Sovyetler Birliği'nin Washington Büyükelçisi Anatoly Dobrin, önceki gün yaptıkları 23. oturumundan sonra önümüzdeki hafta bir kez daha bir araya gelmek üzere anlaşılacak. Halen giderilemediği öğrenilen anlaşmazlıklar arasında, mevcut nükleer füzelerin modernleştirilmesi ve Carter-Brejnev zirvesinin tarihi bulunuyor.

CARTER'İN TALEBİ

Dün Kadın Seçmenler Birliği adlı örgütün bir toplantısında söz alan ABD Başkanı Jimmy Carter, SALT 2 anlaşmasının yapılmasını istediğini söyledi. Carter, SALT 2 anlaşmasının yapılmasını istediğini söyledi. Carter, SALT 2 anlaşmasının yapılmasını istediğini söyledi. Carter, SALT 2 anlaşmasının yapılmasını istediğini söyledi.

ABD SENATOSUNUN KARARI

Öte yandan ABD Senatosu, MX tipi kıtalararası füzelerin modernleştirilmesi tasarısını kabul etti. Sabit olmayan MX füzeleri özellikle ani saldırılarda etkili bir silah olarak kullanılacak.

Arjantin ABD'yi iç işlerine karışmakla suçladı

BUENOS AIRES (THA) ABD'nin geçen hafta Arjantin'de 30 sendika liderinin tutuklanmasını eleştirmesi üzerine, Videla yönetimi, ABD'yi iç işlerine karışmakla suçladı.

Arjantin Dışişleri Bakanlığı, Arjantin'deki ABD Büyükelçiliğinin bir temsilcisini çağırarak ABD Dışişleri Bakanlığınca yapılan açıklamaların ülkenin içişlerine karışmak olduğunu ileri sürdü.

Arjantin'de geçen hafta askeri cuntanın ekonomik politikasını protesto etmek için 24 saatlik greve gidenler, Öte yandan polis bir birisi Cordoba Kentinde ölmek üzere, 3 sendika liderini daha tutukladı. Böylece Arjantin'de tutuklanan sendikacıların sayısı 33'e yükseldi.

Bir Sovyet heyeti ekonomik ilişkileri görüşmek üzere İran'a gitti

● ABD, İran Körfezinde sembolik bir güç bulunduracak

AJANSLAR
Sovyet Tass ajansı, İran ile Sovyetler Birliği arasında ekonomik ve teknik işbirliğini görüşmek üzere Sovyet Dış Ekonomik İlişkiler Komitesi Başkanı Semyon Şakçov'un Tahran'a gittiğini bildirdi. Şakçov'un görevine ilişkin ayrıntılı bilgi vermedi. Şakçov'dan önce İran'ı ziyaret eden ilk resmi Sovyet temsilcisidir. Ele alınacak konular arasında, İran'ın Sovyetler Birliğine, boru hattından pompaladığı doğal gazın fiyatının artırılmasının bulunduğu bildirilmektedir.

ABD İRAN KÖRFEZİNDE SİMGESEL BİR GÜÇ BULUNDURACAK

ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu, hazırladığı bir raporda ABD'nin İran Körfezinde "simgesel" bir askeri güç bulundurduğunu ancak bu gücün simgesel halden yeterli olduğunu bildirdi. ABD'nin deniz taşıma üsleriyle ilgili raporda, İran Körfezi ve çevresinde simgesel bir askeri güç bulundurmanın gereksiz olduğu kaydedildi.

Raporda, ABD'nin Orta Doğu'daki askeri gücünün, az bir savaşma gücüne sahip olduğu bildirildi. Bu gücün başlıca görevinin, İran Körfezinde ABD varlığını duyurmak olduğu ileri sürüldü. "Şimdiki durumda önemli olan ABD'nin bölgedeki simgesel varlığıdır" denildi.

Raporda bölge ülkelerinin karşı koyması üzerine ABD'nin İran, Umman, Somali ve Kenya'da üs bulundurmadığı belirtildi. Hint Okyanusu'nda ABD-Sovyetler rekabeti doğurabileceği gerekçesiyle, Diego Garcia adasında da üs bulundurmadığı ileri sürüldü.

KUDÜS'ÜN ARAP KESİMİNİ İSRAİL İŞGALİNDEN KURTARMAK AMACIYLA

Mısır, İslam Zirvesi önerdi

● S. Arabistan Büyükelçisi Kahire'ye geri döndü

BİR SOVYET HEYETİ İSRAİL'E GİDİYOR

TEL AVİV (THA) Sovyetler Birliğinden 4 kişilik resmi bir heyet 'Nazilere karşı kazanılan zaferin 34. yıldönümü törenlerine' katılmak üzere İsrail'e gidiyor. Kudüs Radyosunun verdiği habere göre, 4 kişilik Sovyet heyetinde hükümet yayın organı 'İzvestia' gazetesinin bir siyasi yorumcusu bulunuyor.

Cumhuriyet Gazetesinin Küba'sı

23 Nisan Ulusal Egemenlik Bayramı ile birlikte Cumhuriyet gazetesi, 11 günlük bir diziye başladı. "Havana Güncesi" başlıklı bu dizide, Yalçın Doğan, Küba'ya yaptığı bir gezinin izlenimlerini aktardı. Ayrıca Fidel Castro'nun uzun röportajı ve dizî yayını girmenden önce yayınlanan reklam spotları, bir bütün olarak Cumhuriyet gazetesinin Küba'yı şirin göstermek için ne denli gayret sarfettiğini kanıtladı.

Cumhuriyet gazetesi 21 ve 22 Nisan günkü birinci sayfa spotlarında, "Bugün nerede bir devrimci savaş varsa, Küba askerleri orada..." "Dünya devrimci ihraç eden ülke" ibarelerini eklemiştir.

Küba'nın sosyalistliği ve enternasyonalistliğini Moskova'nın paralı askerliği anlamına geldiğini "Brejnev'in Küba'sı" dizisinde sergilemeye çalıştı.

Ancak meselenin esas önemli yanı şudur: Cumhuriyet gazetesi, bugünkü koşullarda neden Türkiye'de bir Küba reklamına girişmiş?

Kremlin'deki Yeni Çarlar, Orta Doğu'yu kıskaç içine alıp Aralızdeniz'e ve Akdeniz'e inmek için şu aralar yoğun bir faaliyet içinde. Afganistan'da Taraki yönetimi, Pakistan'a karşı bir saldırı hazırlığı içinde. İran'da, Sovyetler Birliği milli azınlıkları silahlandırıyor, kıskırtıyor. Mısır-İsrail Barış Anlaşmasından sonra Moskova, bölgede güç toplamaya çalışıyor. Kıbrıs'ta Kübalıların bulunduğu resmi rakamlar tarafından açıkladı.

Ülkemizde ise, Doğu Anadolu'daki bölücü hareketlerin arkasından Brejnev şartıyor. Nusaybin mağalarından bulunan 447 adet tank-savın roket, Talabanicilerin ve Moskova yanlısı diğer örgütlerin kıskırtmaları, Sovyetler Birliği'nin Türkiye üzerindeki emellerini daha geniş çevrelere de kavratıyor. Başını İGD'nin çektiği sahte solcu ceterlerin silahlı saldırıları da, Türkiye'de anarşiyi körükleyen Kremlin'in planları doğrultusunda gerçekleşiyor. Aynı İGD 1 Mayıs'ta İzmir'de Küba bayrakları taşıdı.

Cumhuriyet gazetesi işte bu koşullarda "Sosyalist Küba'nın" tellallığını yapmaya kalkışıyor. Aslında bu yayını, Cumhuriyet gazetesinin geleneksel çizgisinden kaynaklanmaktadır. Çünkü, İkinci Dünya Savaşı sırasında Barış Cephesine karşı Hitler'i savunmuş olan "Cumhuriyet", bugün aynı anlayışla Sovyetler Birliği'ni ve Küba'yı övmektedir. "Cumhuriyet", özellikle aydınlar içinde mandacılık ve teslimiyet ruhunu yaymak için şimdiye kadar açık bir hat izlemişti. Onun Hitler'i övmesi, Türkiye-Sovyetler Birliği "Dostluk ve İşbirliği anlaşması"na alkışlanması ve nihayet Küba'yı reklam etmesi, saldırgan ve yükselen emperyalist teslimiyet ruhunun ifadesidir.

Düne kadar, Doğu Berlin'deki "TKP" nin "Politika" ve "Savaş Yolu" gibi gazetelerin, tedhişiç MLSPB'nin reklam ettiği Küba, şimdiki Cumhuriyet gazetesinin de repertuarına girdi.

Yalçın Doğan'ın anlattığına göre, Havana yönetiminin temel sloganı, "Ya Vatan, Ya Ölümlü" müş. Üstelik Kübalılar işgal ettikleri ülkelerde de bu sloganı yaygınlaştırmaya çalışıyorlar. Oysa ki, Angola'lı, Eritre'li, Güney Yemen'li, Demokratik Kamboçya'lı milli güçler bugün bu sloganı Moskova'ya ve Küba'lı paralı askerlere karşı kullanmaktadırlar. Sovyet denetimine ve Küba işgaline karşı mücadele edenler, bağımsızlıklarını kazanmak için "Ya Vatan ya Ölüm!" diye savaşıyorlar.

Bu slogan, Türkiye halkının da sloganıdır. Yürün, maceracılıktan Sovyetler'in paralı askerliğine

Zheng Wenzhong'un 16 Nisan 1979 tarihli "Beijing Information" dergisinde yayımlanan karikatürü.

"Dünyanın 3. büyük askeri gücü" Kamboçya'da, Demokratik Kamboçya birlikleri

Nisan ayında 300 Vietnamlı işgalciyi savaş dışı bıraktı

BANGKOK Pen'i Kompong Som limanına bağlayan yörede Vietnamlı işgalcileri ve Heng Samrin güçlerine ağır darbeler indirdiğini belirtti.

Öte yandan, Vietnam işgali ile Phnom Pen'e yerleştirilen Heng Samrin yönetimi de bir bildiri yayınlarak, 24 Mart 20 Nisan tarihleri arasında, 2330 Kamboçya'nın teslim olduğunu iddia etti. SPK ajansı 'Po Pot' a bağlı 50 bin sivilin kurtarıldığını iddia etti.

AYDINLIK YAYINLARI
3 baskı 10 TL.
AP Hükümetinin 1979'de hazırladığı
MHP Raporu
Genel Dağıtım: TUR-DA
Hamam Sokak 4. Çalgıoğlu
İstanbul

Brejnev'in Küba'sı

3

Hazırlayan: RAGİP DURAN

İlkelerini

Moskova'nın saptadığı enternasyonalizm

- Havana'nın saldırıları Moskova'nın tespit ettiği stratejinin uygulamasıdır
- Castro, dış müdahaleyi gizlemek için çeşitli bahaneler icad etti
- Küba'nın adı dış müdahale ile özdeşti

Havana yöneticileri, önceleri dış müdahalelerle ilgileri olmadığını öne sürüyorlardı. Ancak daha sonra Afrika ya sevkedilen birlik sayısı artınca, Cuba müdahaleleri gizlemek olanaksızlaştı. Kübalı askerlerin cesetleri ortaya çıktıkça ve Kübalı esirlerin resimleri basın-yayın organlarına yansınca, Havana'nın bir gerekçe bulması zorunlu bir hal aldı.

Moskova'nın "Sosyalist blok" "Proletarya enternasyonalizmi" tanımları Castro'nun müdahaleleri için bulunmaz bir gerekçeydi. Üstelik Castro, Angola işgalinden ve Yemen darbesinden çok daha önce, devlet bağımsızlığını askeri müdahale ile çiğnemenin "Yüce bir davranış" olduğunu öne sürmüştü. Sovyetler Birliği'nin 1968 Ağustosunda Çekoslovakya'ya işgal etmesini, bütün dünya kamuoyu kinarken, Havana'dan heyecanlı bir ses geldi: "Proletarya enternasyonalizmi, Çekoslovakya'ya emperyalist müdahale den kurtarılmıştır"

1975'te Angola, 1977'de Zaire ve Afrika Boynuzu, 1978'de ikinci kez Zaire'ye yapılan saldırıların zemini işte 1968'de hazırlanmıştı. Bu gerekçenin yanı sıra, Castro

müdahalelerini haklı gösterebilmek amacıyla başka gerekçeler de icadetti. Kübalıların "emperyalizme karşı duyduğu geleneksel nefretten" tenlerinin siyah, saçlarının kıvrık olmasına kadar çeşitli bahaneler, Afrika'daki saldırganlığı gizlemek amacıyla taşıdı.

Ne var ki, Afrika halkları ve ülkeleri, uluslararası kamuoyu bu gerekçeleri hiç bir zaman onaylamadı. Ve Küba girdiği her yerde tepki ve nefretle karşılandı.

Brejnev'in emir eri

Küba'nın eylemleri, Moskova'nın tespit ettiği stratejinin uygulamasıdır. Havana yönetiminin gerçekleştirdiği saldırıların tarihleri ve bölgeler gözönünde tutulduğunda bu gerçek açıkça ortaya çıkmaktadır.

Sovyetler, 1976'dan itibaren Afrika'ya ortadan ikiye bölmek için giriştiği eylemler, Kübalılarla birlikte Angola'ya saldırdı. Daha sonra doğuya kayarak Afrika Boynuzuna yayıldı. Kübalılar, bu sırada, Ogaden ve

Fidel Castro: Brejnev'in emir eri

Eritre'de halklara karşı savaşıyordu. Moskova gözünü Kızıldeniz'e diktiğinde, Küba'nın adı Güney Yemen darbesine karıştı. Suudi Arabistan'da yayınlanan "El Riyad" gazetesi, 1 Temmuz 1978 tarihli sayısında, Kuzey Yemen yöneticilerinden Abdullah Abdü Meid'in bir demecine yer verdi: "Aden'de

Başkanlık sarayını Kübalı pilotları, kullandığı Rus uçakları bombaladı". Sovyet çemberi, Afrika ve Kızıldeniz'den Orta Doğu'ya uzandığında, Kıbrıs Türk Toplum Lideri Rauf Denktaş, Kübalıların Kıbrıs'a da geldiğini açıkladı. (Aydınlık 30 Haziran 1978)

Mısır-İsrail Barış anlaşmasının imzalanmasından sonra Küba Ulaştırma Bakanının bölgede bir geziye çıkması da hep aynı planın bir parçasıdır.

Küba nedir?

İşte Castro yönetimine, "Moskova'nın paralı askeri" damgasını vurturan ilişkiler böylelikle açıklar.

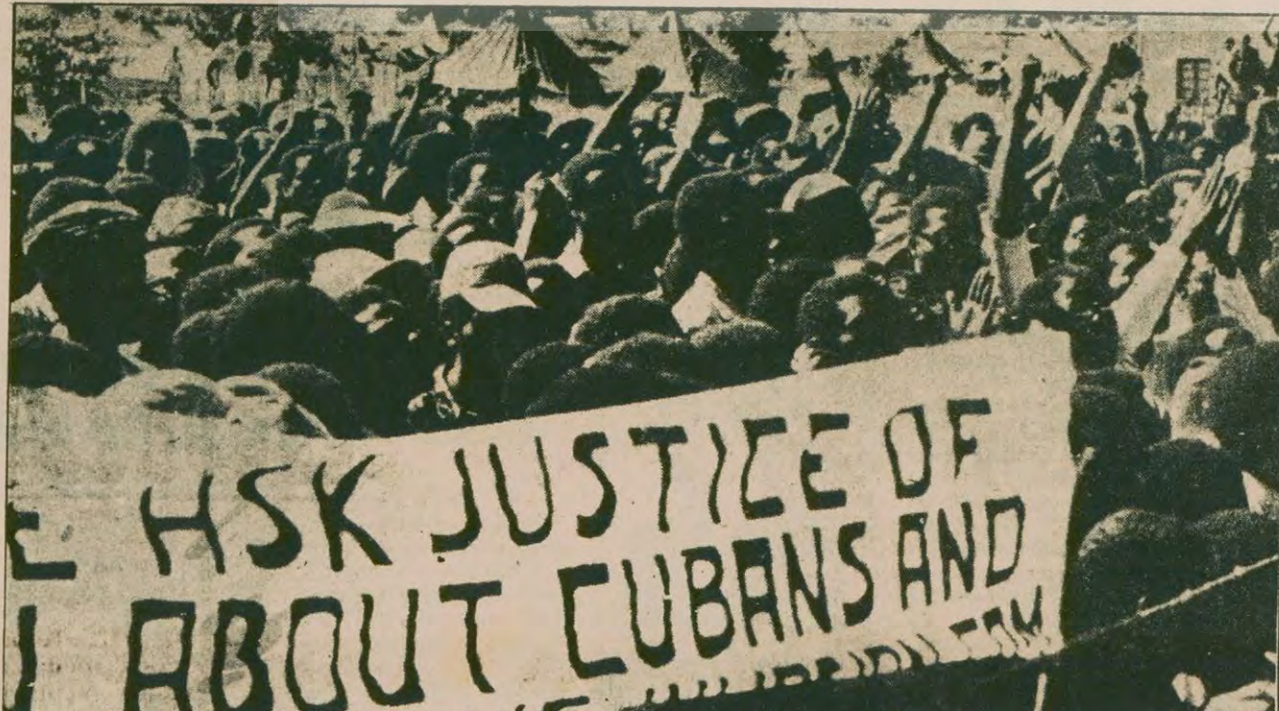
Castro'nun "enternasyonalizm" dediği şey, Moskova'nın planlarını hayata geçirmekten başka bir şey değildir. Bu yüzden, Fidel Castro, aneak saldırgan bir komutanın emir eri olabilir.

Sonuç olarak, Küba ne sosyalisttir ne de anti-emperyalisttir. Küba her alanda Sovyetler Birliği'ne bağımlıdır. Bağımsız olmayan bir ülkenin sosyalizmi kurması da şüpheliye kadar hiç bir yerde görülmemiştir.

Anti-emperyalizmin iki süper devlete karşı tutumla ölçüldüğü günümüzde Küba, Sovyetler Birliği'nin vurucu gücü haline gelmiştir. Moskova'nın her müdahalesinin yanında Kübalı askerler boy göstermektedir. İşte Küba'nın adını dış müdahale ile özdeşleştiren oğu budur.

Vietnam da, komşusu Kamboçya'ya saldırdı. "Asya'nın Küba'sı" adını almakta gecikmedi.

BİTTİ

Angola halkı Sovyetler Birliği ve paralı askerleri Kübalılara karşı nefret duyuyor. İşte işgalcilerle karşı Angola'da yapılan bir gösteri

Maden devletleştirildi, işçiler ortada kaldı

Akdağ Madeni işçileri açlık grevine gidiyor

İşçiler geçmiş haklarını kimin ödeyeceğini bilmediklerini söylediler

DİVRİĞİ (ÖZEL) Divriği Akdağ Madeni'de çalışan işçiler hükümetin kendi sorunlarına eğilmemesini protesto etmekte için açlık grevine gideceklerini açıkladılar. İşverenin 7 aydır lokavta bulunduğu bu işyeri daha sonra devletleştirildi, ancak hükümet burada çalışan işçilerin geleceği ile ilgilenmedi. Akdağ Madeni işçilerinin oluşturduğu Komite'nin sözcüsü bu konuda şunları söyledi:

"Hükümet madeni devletleştirdi, ama eski çalışan işçilerin çalışıp çalışmayacağı, eski haklarının alınıp alınma-

yacağı konusuna açıkık getirilmedi. Şimdi bütün işçi boşa bekliyor. Bunun üzerine aramızda karar aldık. Mayısın ilk haftasında açlık grevine başlayacağız. Haklı davamızı kamuoyuna bu şekilde duyuracağız."

İşçiler ayrıca Kaymakamlıkta bir toplantı yaparak kaymakamı ve diğer ilgilileri uyardılar. Kaymakam sorunla ilgilenmediğini belirtti. 10 gün içinde durum açıklığa kavuşmaz veya işçilerin aleyhine bir sonuç ortaya çıkarsa madene çalışan 70 işçinin topluca açlık grevine başlayacakları bildiriliyor.

Zamlar, hayat pahalılığı artadursun...

Tarım İşçileri Ceyhan'da bu yıl da 90 liraya çalıştırılıyor

* Tarım İş Yasasının çıkmaması nedeniyle işçiler gün boyunca çalışıyorlar

Tarım işçilerinin de ülke çapında, tek bir asgari ücret tabii olması gereken bu gerçekleşmedi. Tarım işçileri için ayrı bir asgari ücret tespit edilmesi de geciktiği için işçiler hâlâ günde 90 liraya çalışıyor...

CEYHAN (ÖZEL)

1979 tarım mevsiminin açılmasıyla birlikte on binlerce tarım işçisi yine ovalara aktı. Zoru geçen bir kıştan sonra kadın, kız, gelini, bebeğiyle tarım işçileri, tükenen erzaklarını yerine yenisini alabilmek için umutla kavradılar. Karşılayabilmek için umutla kavradılar kazmalardan bütün bir mevsim boyu pamukların köklerini çapalayacaklar, kanal açacaklar, cetvel yapacaklar, sula-yacaklar nazlı bir bebek gibi ihtimalla büyüceklerdir apak pamukları. Pekli, ihracatından yüz milyonlarca dolar döviz kazandırmış, tekstil sanayimizin can damarı olan pamuğu yaratmış eller, bu yıl umduklarını bulabildiler mi ovalarda?

Ceyhan'da çapa yemiyesi açıklandı: 90 lira! Geçen yıl da 90'a çalıştırılmıştı işçiler.

Sanki bir yılda bunca hayat pahalılığı, zamlar yaşanmamıştı. Türkiye'de, Sanki 90 lira çok fazla bir yemiyeydi de, bu yıl artırlamadı.

Yevmiyenin düşüklüğünün yanı sıra Ceyhan'daki işçiler ücretlerini tam zamanında alamıyorlar. İşçiler, kendileriyle görüşen muhabirimize şunları anlatıyorlar: "Bu ağır çalışma şartlarına, düşük ücrette, fazla mesaiye rağmen, paramızı da alamıyoruz ağalar. Bu bizi çok zor durumda bırakıyor."

Bir de geçen yıl içinde tarım işçilerinin, çalışma, yaşama koşullarının düzeltilmesi için söylenen bir yağın laf var. 8 saatlik iş günü uygulanacak, Tarım İş Yasası çıkartılacaktır.

Ceyhan'ın sarı sıcağında işçiler bu yıl da gün doğumundan gün batımına dek çalışıyorlar, her türlü sosyal haktan ve yasal güvenceden yoksun olarak.

İşçiler, önumündeki günlerde tarım kesimi için tespit edilecek asgari ücretin günün şartlarına uygun olmasını ve Tarım İş Yasasının bir an önce çıkartılmasını bekliyorlar.

Yeni sözleşme dönemine girerken... Askeri işyeri işçileri ve sorunları - 3

Türk Harb-İş yönetimi tabanın sesine kulak vermelidir

İşçilerin ekonomik ve demokratik talepleri için kararlı bir mücadele verilmeden revizyonizme karşı mücadele verilmez

İŞÇİ SERVİSİ

Aster-İş'in askeri işyerlerinde giriştiği kampanya geri püskürtüldü. Savunma sanayisi işçileri Rus beşinci koluna geçit vermediler. Bu yıl da toplu sözleşme yapma yetkisini Türk-İş'e bağlı Türk Harb-İş Sendikası aldı.

Türk Harb-İş, Türk-İş'in en eski sendikalarından birisi 1956'da kurulan ve 1959'da milli tip sendika haline gelen Türk Harb-İş 36 bin savunma sanayisi işçisini bağrında topluyor.

Türk Harb-İş yöneticilerine tabandan gelen eleştiriler şimdiye kadar işçilerin sorunlarına yeterince eğilmediklerini ortaya koyuyor. Örneğin bir "asker kişi" sorunu var. Bu konuda şimdiye kadar hiç bir ciddi mücadele verilmiş. Ayrıca sendikal demokrasi konusunda sendika içinde tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesinin uygulanması konusunda önemli zaafat olduğu görülüyor.

Bunlar Aster-İş'in faaliyetleri sırasında daha iyi açığa çıktı. Türk Harb-İş yönetimi tabanın sesine kulak vermek gerektiğini farkettiler. Tabana dayanmadan, kararlık güçlere karşı mücadele veremeyeceğini gördü. Ancak eski anlaşmaların tamamını yıkıldığında, hataların gerçekten kavranıldığı söylenemez.

İŞÇİLERİN EKONOMİK VE DEMOKRATİK TALEPLERİNE ÇÖZÜM GETİRMEYEN REVİZYONİZME KARŞI MÜCADELE VERİLEMEZ

Askeri işyerlerinde çalışan işçilerin çözüm bekleyen acil ekonomik ve demokratik sorunları vardır. Bu işkolunda ücret ve sosyal haklar çok düşüktür. "İç Hizmetler Yasası"na tabii olan işçiler asker kişi muamelesi görmektedir. Bunlar askeri işyerlerinde memnuniyetsizliği artırmakta revizyonist propaganda için elverişli ortam yaratmaktadır.

Eğer Türk Harb-İş işçilerin bu sorunlarına eğilmezse bu sorunlara olumlu ve işçilerin lehine çözümler getirmese işçi o yönetime güvenebilir mi?

Türk Harb-İş yönetimi bu gerçeği görmeli, Rus usaklarına karşı mücadele edebilmek, tabana sımsıkı birleşebilmek için işçilerin acil taleplerine kulak vermesi sadece kulak vermekle kalmamalı, bu sorunların çözümü için etkin bir mücadele yürütmelidir. İşçiyi birleşildiği takdirde bu mümkündür.

SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ VE FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜ TITIZLIKLA UYGULANMALIDIR

Sendika içi demokrasi ve fikir özgürlüğü tabanda birliği pekiştiren, yönetime taban arasında güveni ve işbirliğini artırıcı önemli etkenlerdir. Eğer tabandaki işçilerin sesi bastırılırsa hoşnutsuzluk başlar.

Türk Harb-İş yönetimi bugüne kadar bu konuda yeterli bir çaba göstermemiş hatta yer yer hakkını arayan işçilerin yanında değil karşılarında ver almıştır.

Bir çok işyerinde ise tabanın istemediği kişileri temsilci olarak kalabilmektedir. Sendika yönetimi buralarda demokratik bir seçimin yapılmasını sağlamalıdır.

Sendika içinde herkesin fikrini serbestçe savunabileceği ve korkmadan yönetimin hatalarını eleştirebileceği hür bir ortam yaratılmalıdır. Bu gerek işverene gerekse revizyonizme karşı mücadeleyi güçlendirir. Çünkü tabandan yukarı doğru oluşan kararlara taban çok daha aktif sa-ılır ve güç dönemlerde sendikayı kendi dışında bir şey gibi değil, kendi kitlesi örgütü olarak kavrar ve mücadele verir.

REVİZYONİZME KARŞI ÇELİKLEN KALE BÜTÜN İŞÇİNİN BİRLİĞİDİR

Birlik meselesi sendikal mücadelenin kilit meselelerinden birisidir. Gerek sözleşme mücadelesinde, gerekse revizyonizme karşı mücadelede başarının anahtarını bütün işçilerin birliğini sağlayabilmektir. Aster-İş'e karşı mücadelede bu konuda Türk Harb-İş yöneticilerinin yer yer hatalı bir anlayışla davrandığı ve bütün işçileri birleştirmek yerine, Aster-İş'e üye olan herkesi düşman ilan ettiği görüldü. Oysa revizyonizme karşı mücadele, ancak bütün işçilerin birliği sağlanarak ve bir avuç Rus usaklarında herkesin birleştilmesi ile sağlanabilir. Sendikalar ihraç gibi tedbirler ise ancak karşı safı güçlendirebilir.

Hangi siyasi görüşten veya partiden olursa olsun, aynı tezgahta aynı fabrikada çalışan işçilerin menfaati biridir ortaklık. Bu temelden hareket edilmedi takdirde bölücü faaliyetler kendisini zemin bulamaz.

Türk Harb-İş yönetiminin işvereni serbestçe ortaya koymasına sağlayan ve işçilerin ortak menfaatleri etrafında birleşmesini hedefleyen birleşitirici ve toparlayıcı bir çizgi izlenmelidir. Böyle bir çizgi sendikayı daha güçlü kılacaktır.

FAŞİZMLE UZLAŞMA VE ANTI - KOMÜNİZM SİLAHI

Sendikaların bazı şubelerinde MHP yanlılarının yönetimde bulunması ve tabanda bunlara karşı beliren tepki sonuç olarak revizyonistlerin işine yarayabilmektedir.

Türk Harb-İş yönetiminin iş tabandaki işçilerin faşist eğilimleri karşı mücadelelerini destekleyeceği yerde, yönetimdekilerle uzlaşmayı ve onlarla birlikte davranmayı yeğlediği olmuştur. Bu tutum tabanın güvenini sağlayacak bir yol değildir.

Aynı şekilde Rus usaklarına karşı mücadele ederken zaman zaman anti-komünizm silahına sarılmaları da Türk Harb-İş yönetiminin zaafıları arasındadır. Komünizmin en büyük düşmanı olan Rusya'ya karşı mücadelede bu silah kullanmaya kalkışmak düşmanı yanlış tanıtmaya ve işçi tabanındaki ilenici devrimci özelemlere ters düşmektedir.

Türk Harb-İş yönetimi Türkiye'yi bölmek isteyen Rusya ve MHP faşizminin karşı kararlı bir tutum olmalıdır.

TABAN EĞİTİM İSTİYOR

Tabandaki işçilerin bir isteği de eğitim

dir. Sadece sendikal konularda, İş Kanunu gibi meselelerde değil, siyasi eğitim ya pilmasını da istemektedir askeri işyeri işçileri. Gerçekten siyasi eğitim olmadan revizyonizme karşı çıkmaları ve mücadele etmek mümkün değildir.

Türk Harb-İş yönetimi eğitim konusunda önemle eğilmeli ve yeni bir anlayışla, yeni bir atılımla yaygın bir eğitim çabasına girmelidir.

SÖZLEŞME VE İŞÇİLERİN TALEPLERİ

Evet, bu yıl askeri işyerlerinde sözleşme yapıldı. Savunma Sanayisi işçileri başanlı bir sözleşme yapılması için taleplerini tespit etmekte ve mücadeleye hazırlanmaktadırlar.

Ankara'da Ana Tamir Fabrikası işçilerinin dağıtıldığı bildirildi yer alan talepler askeri işyeri işçilerinin bu yılki taleplerini de ortaya koymaktadır.

Ana Tamir işçileri şu talepleri öne sürmektedirler:

● Saat ücretlerine bir seneyle ait olmak üzere en az 60 TL zammı yapılması.

b) İşçilerin çalıştığı her yıl için kıdem zammı ödenmelidir.

● Mevcut muvakkat işçiler derhal kadroya alınarak, işyerinde muvakkat işçi çalıştırılmamalıdır. Böylece düşük ücretle emek sömürüsü yapılmamalıdır.

● Toplusözleşme farkları sosyal haklara dahil olmak üzere 1 MART 1979 tarihinden bu yana geçerli sayılmalıdır.

● Çeşitli şekillerde askeri işyerlerinde çıkararak bes senesini tamamlamış işçiler isten ayrılmalı istediklerinde kendilerine kıdem tazminatları ödenmelidir.

● İşçilere Askeri Ceza ve İç Hizmet Kanunu uygulanmamalıdır.

● Toplusözleşmeden 96 maddede-ki "Amirlerin özel yasalardaki yetkileri saklı kalmak kaydıyla..." bölümü kaldırılmalıdır.

● İnceleme ve İstisare Kurulunun çalışmaları düzeltilmeli, kurulun teşkilî işverenin değil işçinin yetkisinde olmalıdır.

● Toplusözleşme görüşmelerinde işçiler gözlemci olarak katılmalı, sözleşme imzalanmadan önce mutlaka işçilerin onayına sunulmalıdır.

● Zehirli iş yerlerinde (Akü, Boya, Döküm, Lasik, Brenze, vb.) çalışan işçiler, daha önce Askeri Muavenet Sandığı'na bağlı olarak çalışan işçilerde olduğu gibi, SSK'ya bağlı olan işçilerinde 1 yıllık hizmetleri 1,5 yıl sayılmalıdır.

Tabandan yükselen ses Türk Harb-İş yöneticileri için en büyük destek olmalıdır.

BİTTİ

FRANKFURT'TA 1 MAYIS TÖRENİ...

Almanya'da 1 Mayıs gösterilerine çok sayıda Türkiyeli işçi de katıldı

Frankfurt'ta işçilerimiz Frankfurt Türkiye Halk Birliği flaması altında yürüdü

ZAFER TOKER
FRANKFURT'TAN
BİLDİRİYOR

Her yıl olduğu gibi

Stuttgart'ta Avrupa Türkiye Halk Birlikleri Federasyonu adına Erdal Tabel bir konuşma yaptı

ou yıl da 1 Mayıs Almanya'nın birçok şehrinde yapılan törenlerle kutlandı. Gösterilere

Frankfurt'ta yapılan

çok sayıda Türkiyeli ve diğer yabancı işçiler de katıldı.

Frankfurt'ta yapılan

Frankfurt Halk Birliği 1 Mayıs Yürüyüşü sırasında görülüyor...

Şölene katılacak okullardan, Fezi Çakmak İlkokulu bir gösteride.

Çocuk Yılı nedeniyle "Uluslararası Yeditepe Çocuk Şöleni" düzenleniyor

Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul İl Merkezi, 12-29 Mayıs tarihleri arasında "Uluslararası Yeditepe Çocuk Şöleni" adı bir şölen düzenliyor.

Bu konuda bir basın toplantısı düzenleyen, Kurum İstanbul İl Başkanı Hürşit Ungay konuşmasında, Türkiye'de 20 milyon çocuğun beslenme ve eğitim sorununun halen köklü bir şekilde çözülememiş olduğuna değinerek, özellikle acilen bakım ve ilgi bekleyen 1,5 milyon çocuktan yalnızca 15 bininin devlet yardımı alabildiğini belirtti. Ungay, konuşmasına devam ederek, Uluslararası Çocuk Yılı'nı da kapsayan bir seneyi birleştiren ve uluslararası dostluğun ve kardeşliğin gelişmesini amaçlayan, bütün gelirini Eyalet'te humcakları "Çağdaş Çocuk Sitesi"ne adanarak Uluslararası Yeditepe Çocuk Şöleni'ni, İstanbul Belediye Başkanı Aytakin Kotil'in himayesinde düzenlediklerini söyledi.

Şölene, Polonya, Fransa, Macaristan, Yugoslavya, İtalya, Bulgaristan ve Türkiyeden ilkokul çağındaki çocukların halk dansları ile katılacakları açıklandı.

142' den yargılanan Türk-İş Basın Danışmanı Dodanlı beraat etti

İSTANBUL (ÖZEL) Yazdığı Darağacı kitabından dolayı, Türk Ceza Kanununun 142'ci maddesi gereğince 18 yıl ağır hapsi istenen, Türk İş Basın Danışmanı Burhan Dodanlı, İstanbul 3'ncü ağır Ceza Mahkemesinde dün saat 14.30'da son duruşmasında beraat etti.

Ote yandan Türk Harb-İş ile Milli Savunma Bakanlığınca ait tüm işyerlerinde kapsayan işkolu düzeyinde toplu sözleşme görüşmeleri de 9 Mayıs Çarşamba günü başlayacak. Bu toplu sözleşme işkolunda çalışan toplam 29 bin işçiyi kapsıyor.

Dodanlı'nın DARAGACI adlı kitabında, komünizm ve bölücülik propagandası yapıldığı gerekçesiyle yazdığı 142. maddede göre cezalandırılması istenmiştir.

Ancak bilirkişi safıyla kitabı inceleyen İstanbul Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Öztekin Tosun Prof. Kayben İcel ve Prof. Erol Çihan, adı geçen kitapta suç unsurunun olmadığını bildirmişlerdi.

Satıcı 1969 sonrası Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının eylemlerini ve üç gencin idamını konu alan

Davaya bakan İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi Heyeti bilirkişi raporunu ve savcının mütalaa- larına da dikkate alakarak beraatına karar verdi.

KAYIP-Şebekemi ve İETT Kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Tuğrul Abacıoğlu

KAYIP-Kadarga Yurdu kimliği kaybettim. Hükümsüzdür.

Salih AYDIN

Kültür Bakanlığı Folklor Araştırma Dairesi ve Alman Kültür Merkezinin işbirliği ile açılan ve Anadolu dokümanlarından örnekler sunan Gürhan Erbek'in sergisi Ankara Alman Kültür Merkezinde 11.24 Nisan tarihleri arasında ilgi ile izlendi. Gürhan Erbek'in sergisi ve ülkemizde el sanatlarının genel durumu hakkında sorular yönelttik.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı El Sanatları Şubesi Müdürü

GÜRHAN ERBEK:

"Amacımız halkımızın el emeği, göz nuru ile işlediği eserleri tanıtmaktır"

MEHMET YEŞİL

—Sergiyi düzenleme-nizdeki amacınızı anlatarak, bize el sanatları hakkında bilgi verir misiniz?

—Türk kilimleri üzerindeki motifler belirli bir anlatım içerir. Sergide gördüğünüz her motifin bir amacı vardır. Sergide üstünde 18 ayrı motif bulunan Kayseri, Afşar aşireti, Gömülügen boyuna ait bir kilim üzerinde saptanan 17 motif ve tüm Anadolu türevlerini sunmayı ve halkımızın el emeği, göz nuru ile işlediği eserleri halkımıza tanıtmayı amaçladık. Bu motiflerin isimleri şöyle: Koç boynuzu, Eli Belinde, Bereket, Saç Bağı, Sığır dişi vb.. Bu 17 motifin 1440 tane türevi çıktı. Yerimizin dar olması sonucu 300 tane sergileyebildik ve sergiye bu motiflerle ilgili Ciim, Sumak, Hal, Kilim örnekleri getirildi. Karadeniz hariç bütün yörelerimizin kilimleri var.

El sanatları Anadolu insanını kullanım gerecini ön olarak yarattığı el emeğinin ağır bastığı eserlerdir. Kendisinin yapabildiği ikel tezgahlarla el emeğine dayanarak ürettiği eserlere el sanatı diyoruz. Anadolu'da üretilen el sanatları tamına giren eserler hammaddesine göre şöyle ayrılabilir. a) hammaddesi hayvansal olanlar b) hammaddesi toprak olanlar c) hammaddesi maden olanlar d) hammaddesi bitki olanlar.

Bu sergide görülen malzeme sadece hammaddesi hayvansal olanlardır. Ayrıca buradaki motiflerin isimlendirilmesine gelince, motiflerin hangi yöreye ait olduğunu bilimsel olarak araştırma yaptığım 8014 köyde saptadık. Köyü kadınlarının ne ad aldığını, eserlere ne ad verdiklerini, aynen aktardık, benzetme yapmadık. Ayrıca yurdumuzdaki el sanatları yöresel özellikler gösterirler. Örneğin üretilen halılar, kilimler her yörede farklı motifler ve renklerle tasırlar. Yöre-dere yöreye çeşitli motif ve formlar alan Türk el sanatları ekileşim sonucu oluşmuştur.

Türk el sanatları öncelikle pazara değil, çeşitli gereksinim ve işlevsel amaçlara yöneliktir. Yöresel üretimin teşvik edilmesi, pazara yönelik üretim içindir. Bu ise yöresel el sanatlarının üretiminin devamlılığını sağlayacaktır. El sanatlarını genel olarak şöyle sıralayabiliriz. Düz dokumalar, hal, kilim, ciim, sumak, zili, yastık, heybe, torba vb. gibi. Bunlardan tarihimize halın önemli bir yeri vardır. Pazarlık halı buluntuları ile ortaya çıkan Türk hal sanatının başlangıcı 13. yüzyıldan itibaren Anadolu'da gelişen bir sanattır. 13. yüzyıldan itibaren Anadolu'da gelişen bir sanattır.

—Anadolu el sanatının, tarihsel süreçteki yerini anlatır mısınız?

—İkel toplumlarda tüm kullanımların gereği el emeği üretilmiştir. Fakat toplumların gelişmesi ve makinanın üretim içinde yer alarak endüstrinin gelişmesi sonucu el sanatları giderek toplumlarda yerine makinaya bırakılmıştır. Anadolu'da bunu köy ve kent ikliminde kolayca görebiliriz. Büyük kentlerde el sanatları yok olmaktadır. Örneğin Anadolu'dan kalkıp Ankara'ya gelen bir köylü kadın, aynı el sanatı üretimine burada devam edemiyor. Köylerde oturan ve göçerliliği devam ettirenlerde ise, el sanatı üretimi devam etmektedir. Daha somut olarak baktığımızda, bir Ankaralı gelinin çeyizi ile bir aşiret gelininin çeyizi gözönüne alırsanız bu farkı kolaylıkla görebiliriz. Bu nedenle endüstriye yönelik toplumlarda el sanatları giderek yokolma tehlikesiyle karşılaşmaktadır.

—Halk sanatlarımızda türk, mani, folklor gibi sanatları düşündüğümüzde, bilim de bir halk sanatıdır. Bunlar arasında bir bağ kurabilir miyiz. Örneğin bilim dokuyan bir emekçinin söylediği türkünün kelime yansıması gibi.

—Kilim ve dokumalar üzerindeki motifler bir anlatım amacı gütmektedir. Bu ya bir mesajdır ya da dilektir. Örneğin hep kız çocuğu olan bir ananın kız değil de erkek çocuğunun doğması için kilime ters bir ekkek motifli işler. Bunu sergideki Hakkari Zirki Aşireti kilimlerinde görebiliriz. Mesajı örnek olarak da dokumamıza saç motifli işleyen bir kız evlenmek istemektedir. Bunun için kilim dokuyan kişi bununla ilgili düşüncelerini işlediği motiflerle aktarmaktadır. Belki türkünün ezgisi kilimde görülmektedir. Ama ifade edilmek istenen düşünceler rahatlıkla anlaşılabilir.

—Halk sanatlarımızda türk, mani, folklor gibi sanatları düşündüğümüzde, bilim de bir halk sanatıdır. Bunlar arasında bir bağ kurabilir miyiz. Örneğin bilim dokuyan bir emekçinin söylediği türkünün kelime yansıması gibi.

—Kilim ve dokumalar üzerindeki motifler bir anlatım amacı gütmektedir. Bu ya bir mesajdır ya da dilektir. Örneğin hep kız çocuğunun doğması için kilime ters bir ekkek motifli işler. Bunu sergideki Hakkari Zirki Aşireti kilimlerinde görebiliriz. Mesajı örnek olarak da dokumamıza saç motifli işleyen bir kız evlenmek istemektedir. Bunun için kilim dokuyan kişi bununla ilgili düşüncelerini işlediği motiflerle aktarmaktadır. Belki türkünün ezgisi kilimde görülmektedir. Ama ifade edilmek istenen düşünceler rahatlıkla anlaşılabilir.

Belediye Başkanı Bayram Demirkol, (Sağda) geçen yılki şenlikte ödül verirken.

2. YAKACIK KÜLTÜR VE SANAT ŞENLİĞİ 14 TEMMUZDA BAŞLAYACAK

İSTANBUL (ÖZEL) Yakacak Belediye Başkanlığı'nca yapılacak olan 2. Yakacak Kültür ve Sanat Şenliği'nin 14 Temmuz'da başlayacağı bildirildi.

Bu konuda muhabirimize bilgi veren Yakacak Belediye Başkanı Bayram Demirkol şunları söyledi: "Geçen yıl yapılan şenliğe hazırlık yapıldı. Birçok aksaklık doğdu. Pek yerel bir üretilmiş değildi. Sanat alanında büyük eksikliklerimiz vardı."

"Bir kere Şenlik şu veya bu grubun mali değildir. Tüm halkın ortak malıdır. Geçen yıl bazı gruplar iyi niyetimizi bozup çeşitli huzursuzluklar yarattılar. Biz halkın benimseyeceği bir şenlik yapmak istiyoruz. Şenlik için aldığımız ölçü Türk Ulusunu birliğine ve beraberliğine vurgulamak, hangi düşünceden olursa olsun tüm halkı birleştirmek. Şunu kesinlikle söyleyeyim, bir grubun mali olduğu zaman halkı birleştirmek mümkün değil. Burada ülkenin birliğini işleyeceğiz. Çünkü bugün en çok buna ihtiyacımız var."

"Yerel ürünler dışında bir de resim sergisi açmayı düşünüyoruz. TYS de davetli. Onlar kitap sergisi açacaklar. Geçen yıl ve bu yıl derece alan eserlerden Yakacak'tan tanıtılan kitap hazırlıyoruz."

Aşık Hasan Pelit

Aşık Hasan Pelit'in ilk kaseti çıktı

1956 Sivas doğumlu halk ozanı Aşık Hasan Pelit ilk kasetini geçtiğimiz günlerde çıkardı. Pelit, daha önce de ülkenin çeşitli sorunlarını ve halkın derdlerini dile getiren türküler yapmış, çeşitli gecelere saz ve

Her yıl kızıl erkekli çukuyla kutlanan 19 Mayıs'lara bu yıl Atatürk Eğitim Enstitüsü katılmıyor.

Üç atletimiz Yugoslavya Yol Koşusunda katılıyor

İSTANBUL Yugoslavya'nın Zagreb ve Ljubljana kentlerinde 7-9 Mayıs günlerinde yapılacak Uluslararası Yol Yarışlarına katılacak üç atletimiz dün İstanbul'dan uçakla Yugoslavya'ya gittiler. Muharrem Dalkıç Başkanlığında Yugoslavya'ya giden atletlerimiz şunlar:

Sadık Salman, Necdet Ayaz ve Sefa Het bulunuyor

Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Genel Başkanı Rıza Sümer...

IAFF'nin, Antrenör kursuyla ilgili önerilerine BTGM Eğitim Dairesi cevap vermiyor

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Amatör Futbol Federasyonunun (IAFF), BTGM Eğitim Dairesi Başkanı Teoman Yamanlar'a gönderdiği, antrenör kurslarına ilişkin öneri mektubuna hâlâ yanıt vermediğini belirtti.

Konyalı ilişkin olarak görüşlerine başvurduğumuz (IAFF) Yönetim Kurulu Üyesi Ayhan Yarkin şu açıklamayı yaptı: "Federasyonumuz üye derneklerimiz, antrenör kursları açmaya amaçlamıştır. 17 Nisan 1979 tarihinde gönderdiğimiz öneri mektubunda hocanın masrafları Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü Eğitim Dairesine, diğer masraflar bize ait olmak üzere 15 Mayıs 1979'dan sonra yapılmasını istediğimiz bu kurslarla ilişkin henüz cevap alınmamıştır."

Güreş Federasyonu Yeni Kurulları açıklandı

ANKARA Güreş Federasyonu Başkanı Vehbi Emre, yeni kurullarını dün açıkladı. Buna göre Güreş Federasyonu Kurulları şu şekilde oluşuyor. FEDERASYON KURULU: Başkan Vehbi Emre, Asbaşkanlar Ümit Demirağ, Raif Akbulut, Genel Sekreter Asım Kurt, Üyeler Alp Karabiber, Turgay Renklükurt, Dr. Saip Akalınhoğlu, Dr. Bekir Avar, Dr. Kazım Gedik, Ahmet Kökmal, Yalçın İpbükten, Dr. Uğurtaş Bayşal, Haydar Köseoğlu. MERKEZ HAKEM KURULU: Sadık Koptan, Adnan Tok, Kemal Erkmek, İlhan Kümbi, Halis Akın. TEKNİK KURUL: Ümit Demirağ, Adil Candemir, Alp Karabiber. SAĞLIK KURULU: Dr. Bekir Avar, Dr. Uğurtaş Bayşal, Dr. Kazım Gedik, Dr. Şafak Şahlan, Dr. Saip Akalınhoğlu. KARAKUÇAK VE YAĞLI GÜREŞ KURULU: Fethi Atan, İsmet Ath, Bekir Bükte, Kemal Temizoğlu.

Necdet Uğur'un hızlandırılmış eğitimi çabucak tamamlamak istemesi nedeniyle

Atatürk Eğitim Enstitüsü, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenine katılmıyor

● Atatürk Eğitim Enstitüsü İstanbul'daki 19 Mayıs törenlerinde özel gösteri yapıyor ve halk tarafından ilgi ile izleniyordu

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü hızlandırılmış eğitim programı nedeniyle bu sene yapılacak olan 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı törenlerine katılmıyor.

Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un, ısrarla eğitimin çabucak tamamlanmasını istemesi ve bu nedenle 19 Mayıs törenleri için müssade etmemesi, okulun törene katılmamasına neden oldu.

Bilindiği gibi, Atatürk Eğitim Enstitüsü İstanbul'daki 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramında özel bir gösteri yapıyor ve halk tarafından ilgi ile izleniyordu.

Atatürk Eğitim Enstitüsünün 19 Mayıs törenine katılmamasıyla ilgili olarak, öğretim görevlileri hızlandırılmış eğitime daha önceden kısa bir ara verilebileceğini ve törenin adına layık bir şekilde yapılabileceğini belirtiyorlar. Ayrıca 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramının Türkiye açısından ne kadar önemli bir bayram olduğunu kavranmadığını, buna da, hızlandırılmış eğitim için okulun 19 Mayıs törenlerine katılmamasına neden olan anlayışı örnek gösteriyorlar.

Judo Milli takımı aday kadrosu 12 Mayısta kampa alınıyor

ANKARA-AA 19 Mayıs Judo Turnuvası için Milli Judo Takımı aday kadrosu 12 Mayıs'ta kampa alınacak ve 13 Mayıs'taki seçme müsabakalarıyla kesin kadro saptanacak.

Yılmaz Mestçin'in çalıştıracağı Milli Judo Takımı aday kadrosunda şu isimler bulunuyor.

Mehmet On, Mustafa Seren, Ahmet Özdemir, Osman Bor, Mehmet A. Baykuşlar, Ömer Erol, Selahattin Unay, Muzaffer Sudan, Mehmet Çebi, Fahrettin Çolpan, Ahmet Karbeyaz, Mustafa Balcı, Mehmet Özcalnak, Hikmet Eren, Mümin Kayapınar, Mehmet Yetkin, Namık Güngör, Süheyl Yeşilnur, Ahmet Kambur, Mehmet Avcı, Ahmet Akçın, Nezih Kılıçaslan, Ahmet Tuğsan, Namık Eyyüboğlu, Hasan Akyazıcı, Kamil Korucu, Kemal Korucu, Resul Yolcu, Necdet Bostancı, Veli Yılmaz, Süreyya Girgin, Metin Organ, Ayhan Bahçe ve Gültekin Erap.

Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Genel Başkanı Rıza Sümer, amatörleri şike konusunda uyardı

ANKARA (İHA) Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Genel Başkanı Rıza Sümer, spor nevislerinin sorunlarını yakaladığı bu günlerde amatörlerin şikâyetlerini uzak durmaları için uyarı yaptı. Rıza Sümer konu ile ilgili olarak şu açıklamayı yaptı: "Şike, Türkiye'nin toplum yapısını bozmuş ve spor sporaya yansımalarıyla çok büyük zarar vermektedir. Amatör sporun insanca bir düzeye çıkarılması için kavgaya veren demokratik mücadelede amatörlerimizin desteği çok önemlidir. Amatör sporun insanca bir düzeye çıkarılması için kavgaya veren demokratik mücadelede amatörlerimizin desteği çok önemlidir. Amatör sporun insanca bir düzeye çıkarılması için kavgaya veren demokratik mücadelede amatörlerimizin desteği çok önemlidir."

BAKAN ÇAKMUR'U ZİYARET EDECEKLER Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu yeni yönetim kurulu 8 Mayıs Salı günü Gençlik ve Spor Bakanı Yücel Çakmuru'ya, daha sonra Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergün Aymergeni'ni ziyaret ederek sorunlarını yazılı olarak ileteceklerdir.

AMATÖR KÜLÜPLER ANLATIYOR Kumkapı Zera Serbest Giriş Kartlarının yürürlükten kaldırılmasını şiddetle eleştiriyor

Kumkapı Zera'nın, geçmişini ve faaliyetlerini, kulübün kurucusu ve Teknik Direktörü 30 yıllık emektar, Torkom Uşeyyan şöyle anlatıyor:

Kumkapı Zera Kulübü kurucusu ve Teknik Direktörü Torkom Uşeyyan

"Su anda ikinci Amatör Kupa, A Grubunda 4. durumdayız. Geçen yıl Yıldız ve Genç Takımı oluşturduk. Bu yıl gençlerimiz, grubunda 2., Yıldızlarımız ise şampiyon oldu. Önemle belirtmek istediğim bir şey daha var. Geçmiş yıllarda 3 tane emeklilik kupası aldık. Biz, bu şartlar altında, başarılarımızdan dolayı, semt olarak, onurluyuz, kıvançlıyız. Torkom Uşeyyan, bize, tesis sorunlarımızı yanı sıra, amatör sporculara verilen serbest giriş kartlarının yürürlükten kaldırılmasını uzun süredir şiddetle eleştirdiklerini ve bir an önce bu kartların, sporculara tekrar verilmesini dilediklerini belirttiler."

CHP İSTANBUL İL BASKANI

Ünal, TKP'nin "CHP'den kopun" çağrısı için, "Bunların ayrılmasından kivanç duyarız" dedi

İSTANBUL (ÖZEL) CHP İstanbul İl Kongresi bugün toplanıyor. Daha önce 19 ilçede yapılan kongrelerde seçilen 1068 delegenin katılacağı ve 2 gün sürecek olan İl Kongresinde Topuzcu olarak bilinen şimdiki İl Başkanı Erol Ünal'ın yeniden başkanlığı getirilmesi bekleniyor.

İstanbul II Kongresi bugün başlıyor. Ünal, TKP'nin bazı partilerin ayrılmasından kivanç duyarız" dedi.

İstanbul II Kongresi bugün başlıyor. Ünal, TKP'nin bazı partilerin ayrılmasından kivanç duyarız" dedi.

Ünal, TKP'nin bazı partilerin ayrılmasından kivanç duyarız" dedi.

CHP Ankara İl Kongresinde Genel Başkan Ecevit, Genel Sekreter Üstündağ (solda) ve İl Başkanı Ümit Görtuna ile.

CHP Ankara İl Kongresi yapıldı

ECEVİT: "SOLDA GÖRÜNEN KAFATASÇILAR VAR"

● CHP Ankara İl Başkanlığına yeniden Ümit Görtuna seçildi

ANKARA (ÖZEL) Cumhuriyet Halk Partisi Ankara İl Kongresi dün Yaşar Doğu Spor Salonunda yapıldı.

ANKARA (ÖZEL) CHP Ankara İl Başkanlığına yeniden Ümit Görtuna seçildi.

ECEVİT'İN KONUŞMASI Ecevit, "Bütün il kongrelerinin ve yaklaşan Kurultayımızın Cumhuriyet Halk Partisi'ne güç katacağı ve parti için demokrasiyi bir kez daha kanıtlayacağı bir şekilde geçmesini diliyorum" dedi.

ANKARA (ÖZEL) CHP Ankara İl Başkanlığına yeniden Ümit Görtuna seçildi.

Olaylarla 4 TUNCELİ'DE SAHTE SOLUN ZORBALIĞI

TIKKO'cular, bir okulun arazisini işgal ettiler

HABER MERKEZİ 28 Mart gecesi Kahramanmaraş otobüs işletmesine bağlı bir otobüs tarandı. Çu suşuz insan yaralandı. Bir gün sonra 30 Mart gecesi ise Mazgirt, Hozat ve Cemışgezek ilçelerinde hemen hemen aynı saetlerde emniyet kuvvetleri- ne yönelik üç ayrı silahlı saldırı olayı meydana geldi. Bu arada şehir merkezinde provakasyonlar, korsan eylemler, aldı yürüdü.

31 Mart günü Nahiye'nin haberleşme bağlantısını da kesen TIKKO'cular toprakları silmeye başladılar. Kandırdıkları gençlerin eyleme katıldığını gören sahte solcular keyfine diyebilecek yoku.

31 Mart günü Nahiye'nin haberleşme bağlantısını da kesen TIKKO'cular toprakları silmeye başladılar. Kandırdıkları gençlerin eyleme katıldığını gören sahte solcular keyfine diyebilecek yoku.

Aynı gün 'Türkes İzmir'de yaptığı bir konuşmada Tunceli'nin de dahil olduğu üç ilde daha siyasetim istiyordum.

Oğulcu arazi işgal ediliyor. İşte bütün bu kargaşalık içinde ve kıskırtmaların bağırı bağırı geldiği günlerde, bu sahte solu gruplarından birinin, TIKKO'cuların aklına Deşt nahiyesindeki Yatılı bölge okulunun topraklarını işgal etmektedir.

- Tutuklanan 22 kişiden sadece birisi, işgalin yapıldığı Nahiyedendi. Traktörçüler TIKKO'cuların kendilerini tehdit ederek bu işe soktuğunu söylediler. İşgale giden bir genç karşı çıkan annesini tekmeledi.

"Bu yaptığınız devrimcilikle hiç bir alakası yok. Bu yanıp yanıyor başı altına kalsın. Bize çektiğiniz yetti artık". Saat 17.15 sıralarında Tunceli'nin üzerinde keşif uçakları uçuşuyordu ve halk tedirgin bir şekilde olmaları bekliyordu.

Kendilerine karşı çıkan yaşlı baş köylüleri "halk düşmanı" ilan ettiler

Halkın desteklemediği ve fiyaskoyla sonuçlanan işgal eyleminden sonra dağıtıkları bildirilerde TIKKO'cular böyle bir işgalin yanlış olduğunu, halkın bunları desteklememesi gerektiğini söyleyen yaşlı kişileri halk düşmanı ilan ettiler.

TIKKO'cular ayrıca bildirimlerinde diğer sahte solcuları kendilerine karşı çıktıkları için sert bir dille hakimler smifların ve ağaların yanında yer almakla suçladılar.

YARIN: MHP yanlısı Yaşar Uytun öldürülüyor

izlenimler Adet Yerini Bulsun Armağan Anar

İlçe kongrelerinde de aynı olmuştur, il kongresinde de aynı oldu. Basın olarak kapıdan girmek zorluk çekti. Yöneldiğimiz kapıdaki her mutlaka öteki kapıyı gösteriyorlar.

Kongrenin kapı öni heycansı. Delegeler savuşturulması gerekli bir ziyaret gelmiş gibi. "Hani, neydi ilçe kongresindeki konuşma? Nerede muhalefet" diyor.

CHP İzmir İl Kongresi yarın yapılacak İzmir CHP'de Merkezilerin adayı Akman'ın kazanması bekleniyor

İZMİR (ÖZEL) İzmir İl Kongresinde bir gün kala uzun süre devam eden yoğun kulis olanca hızıyla sürüyor. Şimdiye kadar Süleyman Genç ve 5 milletvekili arkadaşının oluşturduğu "Demokratik Sol" adıyla ortaya çıkan grup ve onlarla ittifak kurabilecek adaylar için kongrelerde Merkeziler basarı kazanması üzerine adaylıktan çekilerek yeni alternatifler üzerinde durulmaya başlandı.

Merkez ilçe, Karşıyaka, Ödemiş, Bornova ve birçok ilçede Merkezlerin kazanması üzerine Merkez delegeleri üzerinde daha etkili olabileceği düşünülen Ekrem Bulgun'un adaylığı üzerinde İzmir'deki bütün muhalefet grupları birleşmiş görünmektedir.

Bir süre Merkezçilerle birlikte çalışan Bulgun son olarak Coşkun Karagözoğlu ve Akın Sivam ile birlikte Üçüncü Dünya gruplarında çalışıyor.

İl Kongresinde başarı kazanamayacağını anlayan "Demokratik Sol" ekibi Merkezçilerin yönetime gelmesini istediğini Bulgun'un adaylığını destekliyor. Bütün bunlara rağmen kongrede Merkez adayı Sedat Akman'ın yeniden İl Başkanlığına seçilmesine kesin gözüyle bakılıyor.

İl Kongresinde başarı kazanamayacağını anlayan "Demokratik Sol" ekibi Merkezçilerin yönetime gelmesini istediğini Bulgun'un adaylığını destekliyor.

AP'Li YEŞİLPINAR AKMAN'IN DEVLET MEMURU OLDUĞUNU ÖNE SÜRDÜ CHP İzmir İl Kong-

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Aydınlık'ın Rusyacılığı!

- Aydınlık gazetesini toplattım! - Sormak ayıp olmasın ama niye toplattınız? - Çünkü bu gazete Rusyacılık yapıyor! - Hoppala... Sakin bir yanlış olmasın! - Ne yanlışın canım. Yapıyor. Basıyağı yapıyor. - Efendim, bu işte bir terslik olsa gerek.Söylediğinizin mantığa sıgar bir tarafı yok. - Ben kendi gözlerimle gördüm. 1 Mayıs günü "Yaşasın Rusya", "Savaş komiteleri" yazmıştı! - İlahi müdür bey... Efendim o resimde bir işi, "Yaşasın Rusya" ve "savaş komiteleri" yazılı pankartları elinin tersiyle itiyor. - Ben anlamam. Yazmış ya. Ne amaçla yazarsa yazsın. - Yani şimdi siz "Yaşasın Rusya" denmesine karşı mısınız? - Elbette. - Rusyacıların savaş komitelerine de karşı mısınız. - Elbette. - Aydınlığı da onun için topluyorsunuz. - Elbette. - E, bravo doğrusu. Bu büyük başarınızı kutluyoruz. - Ve Bursa Emniyet Müdürü polislerine emir vererek "Rusyacılık" yapan Aydınlık'ı bayilerden toplattırıyor. - Polislerin gazeteleri aldıkları bayilere bıraktıkları tutanaklarda şöyle deniyor: "Müdürüyet makamının emirleri üzerine 1 Mayıs 1979 tarihinde, üzerinde "Yaşasın Rusya, savaş komiteleri" yazıları bulunan Aydınlık gazetelerinden... nüsha... bayinden alınmıştır." - Derken Aydınlık durumu işçileri Bakanlığın intikal ettiriyor. Bu kanunsuz işleminden şikayetçi oluyor. - Emniyet Genel Müdürlüğü durumu öğrenmek için Bursa Emniyet Müdürlüğünden soruyor. Aldıkları cevap: "Hayı efendim, toplatmadık, paramızla satın aldık! - Ardından bayilerden Aydınlık'ın parayla satın alındığına dair yazılı kağıtlar toplanıyor. Mine nareye kıvılcıklarınız. - Ama hakazlık etmeyelim. Kimbilir, belki de Bursa Emniyet Müdürü gazetemi o kadar meraklıdır ki, bir tane okumakla yetinmeyip, elişer elişer satın alıyordu! - Emniyet Müdürlüğünun burnunun dibinde, Bursa'nın inegöl ilçesinde Rusyacılar "Savaş komitesi kurduk" diyorlar. Bunu Doğu Berlin'deki radyolardan da ilan ediyorlar. - Emniyet Müdürlüğünun bundan haberi bile yok. Belki savaş komitelerine geçerken karşı ama inegöl'de faaliyet gösteren, oraya buraya bomba yağdıran savaş komitesi ile uğraşacak yerde, buna karşı çıkan gazetemiyle uğraşıyor. Bursa'nın merkezinde ve ilçelerinde çoluk çocuğunun toplanıp İzmir'deki, Rusya'ya bağlılık gösterisine götürülmesiyle uğraşacak yerde, "Yaşasın Rusya" diye bağırılmasına karşı çıkan Aydınlık'la uğraşsın? - Peki ama, kabahatin tamamı Bursa Emniyet Müdürlüğü mü? - Kesinlikle hayır! - Kabahatin büyüğü, Emniyet Müdürlerini Aydınlığın Rusyacılık yaptığı sanacak kadar dünyadan habersiz bırakan hükümette. Uygulamalar kimin ülkeye ihanet içinde olduğunu, kimin başsızlığı savundğunu birbirinden ayıramıyorsa, bunun baş sorumlusu, onlara düğün bir siyaset, düğün bir dünya görüşü vermeyen yöneticilerdir. - Başbakan "Sovyet tehdidi yoktur" diyerek, daha halâ bölücülüğün altında Yunanistan'ı ararsa, idareciler Rus Beşinci Koluya, Sovyet yıkıcı faaliyeti ile nasıl uğraşsın?

Türkiye 3. sayda. Gün Zileli Mücadele Alanlarına! Kitle Mücadelelerinin Basınal Ardoğan Büyüksüzden Çukurova'da Yarı-Feodal Yapı S.Fırat Devrim İhraç Edilebilir mi? Kemal Doğan Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi Okuyucu Mektablari: Süper Devlet Nedir? Aydın İçinden Osmanlı Tarihi Nasıl Tepebak Edildi? Proudhon'dan Kaddafi'ye Empiryalizm ve Anadolu'nun Kültür Mirası

BASINDAN SEÇİMELER

Oktağ Eksisi: Huzur namlunun ucunda" değildir

Hürriyet gazetesinin 3 Mayıs tarihli sayısında, Oktağ Eksisi, Türkiye'de huzur namlunun ucunda" olduğunu iddia edenleri eleştiriyor. Oktağ Eksisi "Nerede?" başlıklı yazısında özetle şunları söylüyor: "Huzur nerede olduğunu öğreniniz mi? Bazılarında göre huzur, 'namluların ucunda' imiş... İstanbul'un 4 milyonu aşkın nüfusu, 1 Mayıs gününü soğak çıkma yaşağı nedeniyle evinde geçirdiği için meğer 'en huzurlu gününü' yaşamış. - Evet, İstanbul halkı 1979 yılının 1 Mayıs gününü gerçekten korkulardan uzak yaşamıştır. ... Ama bunun için, onbinlerce askeri caddeler ve sokak aralması yerleştirmek, binlerce askeri araba, yüzlerce tankı görevlendirilmek, dört milyonu aşkın insana da evlerine kapatmak zorunlu olmuşa, o huzur ne 'huzur' ne de 'başlıklar' dir. Kaldı ki bir 'an'lık yahut 'bir gün'lik huzur yeterli de değildir. Türkiye'nin bugün aradığı huzur böyle pahallı, sağlıksız ve 29 saatlik huzur değil, ulusumuzun yaşamı boyunca sürecek nitelikte bir 'huzur'dur." Oktağ Eksisi huzurun nasıl sağlanabileceğini külliyen yalandır. Sadi Somuncuoğlu MHP'nin üst kademesinde yer alan şerhifi bir yöneticisidir. Somuncuoğlu'ndan hiç bir mahkum para istemediği gibi, Niğde C.Savcısının MHP'liler tarafından darp edilmiş olduğunu da yalandır. MHP'liler daima adaletle savgılı, kardeşliği, gerçeği, doğruluğu yatan ve millet birliğini savunan kimselerdir. Haberiniz yalandır, MHP'lilere büh-tandır. YAŞAR OKUYAN MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI

Bulgar filmleri devrimci bir ruh taşımaktan çok uzaktı

NEZİH COŞ

ÖZÜR

İlk bölümünü 27 Nisan Cuma günü yayınladığımız "3. Balkan Film Şenliği'nin Ardından" başlıklı yazı dizisine 28-29 Nisan'ı anma yazıları ve diğer program aksamlarından ötürü bugün devam edebiliyoruz. Bu gecikmeden dolayı okurlarımızdan özür diliyoruz.

3. Balkan Film Şenliği, Bulgaristan sinemasına adına çok yeni örnekler çıkarmıştı. Şenliğe ülkenin resmi temsilcisi olarak katılan ve bize uzun Bulgar filmlerinin en ilginç olan "Kuyruklu Piyanonun" dışındaki filmler, Türkiye'deki sinema kurumlarında şu ya da bu vesileyle gösterilmişlerdir. "Saçlarda Yıldız, Gözlerde Yaş" adlı yapıt, geçen yılki Antalya Uluslararası Film Yarışmasında Bulgaristan'ın temsil ettiği, "Direnen Canlar" Dışişleri ve Kültür Bakanlıklarımız geçen yıl düzenledikleri özel "Bulgar Film Haftaları"nda sunulmuştu.

"Devlet Koruma Yasasına Ek" de Sinematek ve çeşitli sinema kulüplerinin program sıkışıklığına uğradıkları an gösterdikleri birkaç film-

REVİZYONİZMİN TOPLUMA BAKIŞI

Biz yukarıdaki filmi, özellikle ne denli bir "devrimci sinema" örneği sayılabileceğini görünce ele almak ve kısaca irdelemek istiyorduk. Bulgar filmlerinde görülen bu iki genel eğilimi belirtilim önce. SSCB ve onun güdümündeki öteki Doğu Avrupa ülkeleri si-

neması gibi Bulgar sinemacıları da, bugün ya tümüyle kişisel sorunları, psikolojik sıkıntılarla anlatan filmler yapıyorlar; ya da toplumsal, siyasal yönlere olan öyküleri devrim ve devrimci yönünden karamsar, umutsuz, bir tarza dönüştürüyorlar. Bu sinemacıların dünyaya, topluma, insana bakışları genellikle bu iki biçimde oluyor. Birincisi, böylece tarihsel gerçekleri çarpıtıyor, gerçek devrimci özü boşaltıyor ve ortaya gerici yorumlar çıkıyor. İkinci de bu ilkelere, revizyonizmin sanat alanındaki yansımaları da bu biçimde belirliyoruz (Şenliğteki "Kuyruklu Piyanonun" filminin belli ölçüde bir istisna sayılabileceği hemen belirtelim).

Burada tipik olması bakımından Macar sinemasından bir örneğe değinmek istiyorduk. Baştan sona siyasal nitelikteki ama revizyonist anlayışa sahip bir örnek bu. Ferenc Grunwalsky'nin "Bir Devrimci İçin Ağıt" (1975). Film, Macar Komünist Partisi Birinci Sekreteri İmre Sallai ve yoldaşı Sandor Furst'un 1932'de ölüme mahkum edilmişlerdir. Burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema, burası devrimci bir sinema...

"Kuyruklu Piyanonun" filminden bir görüntü

lar? Revizyonizmin özü işte bu sorunun yanıtıdır.

RADEV VE NİVEÇ'İN FILMLERİ

Bilmeyorum Vulo Radev'in "Direnen Canlar" filmiyle, İvan Niçeç'in "Saçlarda Yıldız, Gözlerde Yaş" adlı yapıtı devrimci filmler olarak gösteren var mı? Radev, D.Dimov'un romanından yola çıkmış İspanya İç Savaşı konu ediyorsa da piyanonun adına ABD'den oraya geliş maceraperest ve golfman bir kadın ile Franco için uğraş veren genç bir papazın gönül ilişkisi. Fanny ile papaz Heredia'nın kimlerin safında olduklarını anlamak için neydeyse filmin yarısı geçiyor. Bu, filmin siyasal bildirisi değil, ne denli açık olduğunu bir kanıt! Sonuçta ABD'li Fanny sarı "insancıl" duygularla, Franco'nun tutuklatıldığı kişilerin yanında yer alıyor ve papazı öldürüyor. Radev'in anlamı öylesine soğuk ve kuru, insan ilişkiler o denli ruhsuz ve kaba, devrimci yine öylesine ezilmiş ve çaresizler ki, "Direnen Canlar" da, film nam adından başka hiçbir şey ifade etmiyor.

DÜZENE MİNİK BİR ELEŞTİRİ

Şenlikte Bulgaristan'ın resmen temsil eden "Kuyruklu Piyanonun" günümüz Bulgar toplumunu ele alıyor. Borislav Puncçev'in bu ikinci uzun metrajlı yapıtı, sanki Bulgaristan'da fikir özgürlüğü bulduğumuz kamtların için çevrimsiz film izlenimi bırakıyor. Çünkü film bir yandan bugünkü düzene minik eleştiriler getiriyor, esas-ta ise önemli bir toplum-sal eleştiri niteliği taşımaktan çok kaba, sıkıcı bir güldürü denemesi olarak kalıyor. Puncçev'in anlatığı, bir inşaat biriminde yeni bir atölyenin açılışı için düzenlenecek jörenin telaşından ibarettir. Tören bir klasik müzik konseri verilmesi kararlandırılıyor. Turnesi o yılın sancaklı kaçırma- mak için de atölyenin bir an önce bitmesi gerekiyor. Ancak konser için gerekli piyanonun bulunması bir sorun oluyor.

İzlediklerimiz diğer Bulgar kısa filmlerinden Stilian Parusev'in "Ekmeğin", İrsal İrem'de kullanılan dev makinalarını sürücü olarak çalışan insanın yaşamından kesitler sunuyor, güzel renkli görüntüler taşıyor... Kojima Koey'in "Sokakta" adlı belgesel, sokak-çocuk ilişkisi üzerine derinleşen, tehlikelerine karşın sokakta oyun oynaman çocukları için büyük bir gereksinim olduğunu vurguluyor, ana-babalara "birkaç çocuğunuzun sokakta oynaması" demek istiyor. Kostov'un "Gün Doğulmuş" adlı belgesel, çok dik, sarp bir dağın tepesine tırmanmak için çıkan gençlerin, D.Dana- lov'un "Trakya Süslemeleri", Trakya'da kullanılan köye, küpe, bilezik vb. süs takımlarından örnekler veriyor, yörenin süslemecilik kültürünü tanıttırıyor.

En hayretle karşıladığımız Bulgar kısa filmi ise Joto Binov'un 17 dakikalık "Büyüçülük Sanatı" oldu. Bu film, iskambil oyunlarından, kuş çıkarmaya, insanı havaya kaldırma kadar aklımıza gelebilecek her türlü sihirbazlık numaralarının sergilenmesi amaçlanmış. İlgili bir film illüzyonistlerin bu oyunları nasıl inandırıcı kıldıklarını açıklamaya da yanaşmıyor, adeta sihir, büyüye inanmayı telkin ediyor.

İşte 3. Balkan Film Şenliğindeki Bulgar filmlerinden en ilginçleri izlenimler bunlar. Sosyalist bir ülkenin sanat eserlerine benzeyip benzemediğine karar vermek, yanda ele aldığımız Arnavutluk filmleriyle kıyaslamak, artık onları izleyenlere ve okurlarımıza düşüyor.

3. BALKAN FILM ŞENLİĞİNDE ÖDÜL ALAN FILMLER

ULUSAL KISA FILM YARIŞMASI
Büyük ödül (3 adet): Tahtacı Fatma (Süha Arın)
: Üç Bölümlü Kısa Film (Özcan Arca)
: Kedi (Meral Birden)
Başarı ödüllü (2 adet): Halı (Hilmi Öktem), Hüseyin (Hilmi Öktem)
Jüri özel ödüllü (2 adet): Halıç (Altan Yalçın)
: Tatlı Bir Gülüş (Hasan Yücel)

ŞENLİK JENERİK FİLM YARIŞMASI
Büyük ödül: MEB, Film-Radyo-Televizyonla Eğitim bölümünden bir ekip
Başarı ödüllü: Emre Sanan, Nezir Danyal, Mehmet Altuğ ve Kamil Masa- racı'nın ortak çalışmaları.

FİLM AFİŞİ YARIŞMASI
Büyük ödül: Gürbüz Doğan Ekşioglu (Kara Çarşafı Gelin)
Başarı ödülleri: Emre Çağatay (Umud)
: Gamze Baltas (Sürü)
: Emin Öztürk (Otobüs)
: Yılmaz Aysan (Endişe)
: Emin Öztürk (Kara Çarşafı Gelin)
: Ahmet Görgün (Otobüs)
: İbrahim Alptekin (Maden)

SİNEMA KONULU KARİKATÜR YARIŞMASI
Büyük ödül: Halis Başarır
Başarı ödülleri: Erdoğan Bozok, Oğhan Şaşkal, Mehmet Ali Okar, Ögüz Gökçepçer ve Ümit Sarıaslan.

I.SEMİH TUĞRUL ULUSLARARASI KISA FILM YARIŞMASI
1.lık ödüllü: Balyoz / Alexander Ilıc (Yugoslavya)
: Tahtacı Fatma / Süha Arın (Türkiye)
2.lık ödüllü: Pastoral / Hristo Kovaçev (Bulgaristan)
3.lık ödüllü: Skirosta Düğün / Maria Mavrikon (Yunanistan)
Çizgi film ödüllü: Karalamalar / Bujar Kapexhiu (Arnavutluk)
Çocuk filmi ödüllü: Sevgiyi İhtiyacıym Var / Eugenia Gutu (Romanya)

SIYAD (Sinema Yazarları Derneği) özel ödüllü: Avcılar / Teodoros Angelopoulos (Yunanistan)

ARNAVUT FİLMLERİNDE DEVRİM ÖNCESİ KONULARINI İŞLEYEN ÖRNEKLER AĞIR BASIYORDU

3. Balkan Film Şenliği'nde ilk gün Arnavutluk Sinemasının örnekleri sunuldu. Biz kendil payımıza 1977 Nisanında Paris'teki bir toplu gösterimde ve bu yılın Şubat - Mart aylarında İstanbul'da Sinematek'te toplam 8 Arnavutluk filmi izlemiştik. Bugün ise yeni Arnavut filmlerinin düzeyi bizim için de bekleme değeri.

Daha önce gördüğümüz ve 1966-7 döneminde yapılmış 8 Arnavut filminden 7'si (bir çoğunu dünyasını soyut "insan doğası" anlayışıyla ele alan ve 3. Balkan Şenliğinin "Film Pazarı" bölümünde sunulan 1975 yapımı "Beni 'Tek Başına Yürüyor" haric) öz yönünden gerekten de sosyalist gerçekçi anlayış taşıyan olumlu örneklerdi. Bu yapıtlar devrim öncesi kurtuluş mücadelesi, ya da devrim sonrasında burjuva unsurlara karşı mücadele ve devrimci fedakarlık temalarını işliyorlardı. Bazıları sinema anlamı olarak da oldukça başarılı çeken örneklerdi. 3. Balkan Film Şenliği'nde ise bir 1968'de diğerleri 1976 ve sonrasında yapılmış 4 uzun filmle, iki yeni çizgi filmi ve bir belgesel yapıt izledik.

"KIRMIZI KURDELALI KIZLAR"

İzlediklerimiz 4 uzun filmde şenlikte Arnavutluk'u resmen temsil eden "General Gramofon" (1978) ile "Karanlığın İçinden" (1978) ve "Kırmızı Kurdelalı Kızlar" (1968) adlı yapıtların konusu devrim

öncesinde ve ulusal kurtuluş yıllarında geçiyor ve İtalyan emperyalizmine ve faşizme karşı direniş temalarını işliyor.

Gezim Erbarabari'nin "Kırmızı Kurdelalı Kızlar" (1968) adlı yapıtı Arnavutluk'un faşist İtalyan ordularının tarafından işgal edildiği yıllarda, bir yatılı kız lisesindeki mücadeleyi anlatıyor. Kız öğrenciler faşist Arnavutluk'a nefret ve kültür getirdiğini söyleyen İtalyan öğretmenine ve yine faşizmi savunan okul müdürüne karşı özgür bir Arnavutluk için direniyorlar. İtalyan ordularının Afrika'daki kayıplarını bildiren radyo haberi üzerine, yemekteki öğrencilerin sağduyusuna zorlanıyor ama kızların hiç biri ayta kalkmıyor. Öğrenciler arasında genceği faşizme karşı çıkma çağırılarını ihbar etmesi üzerine diğerleri onun saclarını kesiyorlar. Okulda düzenlenen İtalya'ya bağlılık töreninde kızlar "Özür Arnavutluk Çok Güzel" diye bağırıyorlar. Okul dışında polisler konuşuluyor. Film, okuldaki eylemlerin önderlerinden bir genç kızın yakalayıp öldürülmesi üzerine arkadaşlarının okul duvarlarına "Yaşam Devam Edecek" yazmalarıyla sona eriyor.

Görüldüğü gibi "Kırmızı Kurdelalı Kızlar", yoğun siyasal boyutlara sahip bir mücadele filmi. Filmin anlamı ise çok güçlü değil. Genç kız öğrencilerin iyi yönetilmiş. Ama Erbarabari'nin sineması oldukça de-

modé, basmakalıp bir sinema. Bu nedenle filmin olumlu yanı yalnızca içeriği olarak kalıyor.

"KARANLIĞIN İÇİNDEN"

Kristaq Dhamo'nun "Karanlığın İçinden" (1978) adlı yapıtı ise sinemasal yönden daha doyurucu. En azından güzel siyah-beyaz görüntüler, etkili, çarpıcı çerçeveler, iyi bir dekor kullanımı var. Anlatım ise çok kişilikli değil... Dhamo'nun öyküsü de İtalyan faşistlerinin işgali altındaki Arnavutluk'ta geçiyor. Ana-babasını kaybetmiş, iki küçük kızkardeşi olan küçük bir delikanlının işçileri Bakanlığında temizliki olarak girmesiyle başlayan film. Giderek Bakanlık mahzenlerinde evrak yakarken faşistlerin satın aldığı devlet adamının cinayetlerini öğreniyor. Bunları arada bir partili militan olan arabacı dostuna anlatıyor. Bu işi bırakmak istediğini söylüyor. Dönem, dağlarda partizanların silahlı mücadelesini yürüttüğü, sokaklarda yürüyüşlerin yapıldığı, "Faşizme Ölim!" diye bağırıldığı dönem. Oğlan sokak mücadelesine tanık oluyor. Faşizmin ne demek olduğunu, faşizme nasıl mücadele edileceğini devrimci arkadaşlarının yardımıyla öğrenmeye başlıyor. Ve iş yerinde kalarak Bakanlıktaki gizli belgeleri devrimcilerle ulaştırarak için caha harcıyor. Film, genç istilendiği görevi başarması ve partizanlara katılmasıyla bitiyor.

Dhamo'nun filminin izlerken veriyor. Donskov'un, Gorki'nin ülemesini hatırladığımızı belirtelim. Bir de Krenar Aziz'in başarılı oyununa değinmek gerek.

"GENERAL GRAMAFON"

Arnavutluk Sinemasının en

"General Gramofon" filmi, sinde halk müziği önemli, simgesel bir öğe olmuş. Halk emperyalistlere, faşistlere öfkeli ve nefretle müzik diye getiriyor. Filmin şu sahneleri bu yönden çok anlamlı ve etkileyici: Köprüdeki idamlardan sonra işbirlikçilerin klanet müziğinden rahatsız olmaları, yine faşistlerin İtalyan müziği ile dans etmeleri, Halit ve arkadaşlarının kentteki bir kahvede İtalyan müziğinin susturup kendi türkülerini calsmaları, vb...

"General Gramofon" filminin doyurmayan yanı oldukça ağır tempolu ve donuk bir anlatıma sahip olması. Ancak tek güzel siyah-beyaz görüntülerin varlığını filme atmosfer kazandırdığı da bir gerçek.

"GÜNÜMÜZDE GEÇEN BİR GÜLDÜRÜ"

Pirro Milkan'ın "Kasabadan Gelen Kadın" (1976-77) Şenlikte, konusu günümüz Ar-

navut toplumunda geçen tek film oldu. Düz, özelliksiz sinema diline karşılık, bu renkli yapıtı bugün Arnavutluk'ta üzerine sıcak bir bakış geldiğini söyleyemeyiz gerek. Milkan, sosyalist bir toplumda evlilik konusunda eski geleneklere, yeni toplumun anlayışını, kentli olma tutkusunu, köylüleri ayırmaya karşı, çıkma tavrını yanyana vererek semvili, gerçekten de güldüren bir komedi filmi yapmış.

Yaz aylarında bir köyde görevli olarak gönderilen asistan doktor Meli, yaşlı hasta Olga'ya da yanına alıyor. Olga Ana eski görüşlü bir kadın. Başlıca sorunu ise kızını meki sahibi, kentli biriyle evlendirmek. Bu amaçla köyden akrabalarına mektuplar yazıyor, kızının köyde hazırlanan tiyatroya oynaması için almaması karşısında, vb... Derken bir muhasebeci-heykeltıraş geliyor Meli'ye talip olarak. Ama Meli, bir genci sevmiş ve onunla anlaşmıştır bile.

Filmde Olga Ana- eski değerleri temsil etmenin ötesinde, huysuz, geçimsiz bir kişi olarak çizilmiş. Köyün parti sekreteri Sala ise, güler yüzlüğü ve ikna yeteneği ile Olga Anayla anlaşabilen, ona güven veren olumlu bir karakterdir. Filmde köylüleri gücümseyen, kaba bulan muhasebeci-heykeltıraş da güllünc gösterilmiş. Buna karşılık Tiran'dan gönüllü olarak köye çalışmaya gelmiş bir genç kız, Meli ve diğer köylülerle kollektif bir çalışmanın coşkusu içindedir. Filmde köydeki kollektif üretimin canlılığı, bu çalışmanın insanlara verdiği mutluluğu gösteren birçok başarılı sahne var. Film, Olga Ananın öğelerinin yeniliği ve haksız olduğunu kabullenmesi ve yeni kuşağın dogal ve temiz duygularının, değerlerinin doğruluğu ile sonuçlanıyor. Bir haktan sonu gelişencesinin coşkusu ile bitiyor.

"KISA FİLMLER"

Arnavut Sinemasında canlandırma filmlerinin henüz birkaç yıldır yapılmaya başlandığını biliyoruz. 3. Balkan Film Şenliğinde Bujar Kapexhiu'nun yaptığı iki çizgi filmi izledik. "Karalamalar" (1978), "Mirella" (1978). Bunlardan jüri özel ödüllü olan "Karalamalar", çocuk dünyası üzerine bir soyutlama niteliğini taşıyordu. Küçük bir oğlanın duvara çizdiği adam ve kedi resimleriyle olan dostluğu, duyduğu mutluluk anlatılıyordu. Kapexhiu'nun öteki çizgi filmi "Mirella" bize bildirisi dala açık, daha genç bir yapıtı. "Mirella" iyilik meğiğ üç küçük kızın isleri ters giden insanlara yardım ede ede dolaşmalarını konu ediniyordu.

Izleyebildiğimiz tek belgesel film, Adriana Elini'nin 13 dakikalık yapıtı "Dağ Evleri" idi. Elini, Arnavutluk'ta yaz aylarında emekçilerin dinlenmeleri için inşa edilen dağ evlerini anlatıyordu.

"Kasabadan Gelen Kadın" filminden bir görüntü

"Kasabadan Gelen Kadın" filminden bir görüntü

"Kasabadan Gelen Kadın" filminden bir görüntü

"Kasabadan Gelen Kadın" filminden bir görüntü

"Kasabadan Gelen Kadın" filminden bir görüntü

"Kasabadan Gelen Kadın" filminden bir görüntü